Jaargang 116. Woensdag, 28 October 1857. No. 129.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD
voor de Stad en Provincie Groningen.

[Sc]houwing van de Kunstwegen

van de 1ste en 3de Klasse en van de Voetpaden.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* [doe]n te weten, dat, in gevolge art. 45 van het Provinciaal [Re]glement op het toezigt van Wegen en Voetpaden, van [de]n 10den Augustus 1854 (*Prov. Blad* no. 61), van hun[ne]twege de KUNSTWEGEN van de 1ste en 3de Klasse [en] de VOETPADEN, met de daarin gelegen KUNSTWER[K]EN, BEPLANTINGEN, SLOOTEN, ENZ. aan dit Re[gl]ement onderworpen, zullen worden geschouwd, te weten:

Op Donderdag den 29sten October 1857, 's namiddags te 2 uur, beginnende **buiten de Steentil-poort**, aan de Brug over het *Damsterdiep:*

1) Het VOETPAD aan de Zuidzijde van het Damsterdiep, van de Brug langs het Diep en verder over het Land naar *Oosterhoogebrug.*

2) VOETPAD of REGT van OVERGANG over het Land [illegible] bij den Zaagmolen [illegible] MAARHUIS, naar de grenzen van de Gemeente *Noorddijk* bij *Euvelgunne.*

3) Het VOETPAD aan de Westzijde van het Winschoterdiep, van de Griffe buiten het Kleine-poortje, tot aan de grenzen van de Gemeente *Haren.*

4) VOETPAD over het Land beginnende aan de brug over de Griffe buiten het Kleine-poortje, tot de Oliemuldersteeg.

Op Vrijdag den 30sten October 1857, 's namiddags te 2 uur, beginnende aan het **erf** van den **voormaligen Papiermolen** buiten de Heerepoort:

1) VOETPAD of REGT van OVERGANG over het Land perceel 922 tot het Hoornsche Diep.

2) VOETPAD of REGT van OVERGANG van het Hoornsche Diep bij den Zaagmolen van den Heer MULDER naar den Weg aan den *Hoornschen Dijk.*

3) KUNSTWEG en VOETPAD langs den *Hoornschen Dijk.*

4) KUNSTWEG van de *Drenthsche Laan* naar het *Hoendiep.*

5) VOETPAD langs de Westzijde van het *Hoornsche Diep*, van de Fabrijk van den Heer MESDAG tot de grenzen van de Gemeente *Haren.*

6) VOETPAD aan de Oostzijde van het *Hoornsche Diep* van de Fabrijk van den Heer MULDER naar het Erf van den voormaligen Papiermolen.

7) VOETPAD of REGT van OVERGANG van af den Buiten-Singel buiten de Heerepoort over het Land naar het Erf van de voormalige Steenbakkerij aan het *Hoornschediep.*

Op Zaturdag den 31sten October 1857, 's namiddags te 2 uur, beginnende aan de *Noorder Begraafplaats:*

1) Het VOETPAD over het Land van de Noorder Begraafplaats naar den *Paddepoel.*

2) VOETPAD van den Straatweg naar *Winsum* bij het *Selwerderdiepje* over het Land sectie A perceel 32, tot de Voetbrug het lange Vonder, over het *Selwerderdiepje.*

GRONINGEN, 20 October 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

RAADSVERGADERING,

Donderdag den 29sten October 1857, 's avonds te 7 uur.

NIEUWSTIJDINGEN.

NOORD-AMERIKA.

Volgens berigten uit New-York van den 14den dezer, heerschte aldaar eene vreeselijke verwarring bij den handel. Waren, blijkens de voorlaatste berigten, de banken van New-York en Boston nog schier de eenigsten in de Vereenigde Staten die hare betalingen niet hadden geschorst, nu wordt gemeld dat ook deze, ééne enkele uitgezonderd, tot dat uiterste hadden moeten overgaan.

— In de dagbladen van Mexico leest men thans de overeenkomst waarbij eene Noord-Amerikaansche vereeniging, onder den naam van Louisiaansche maatschappij, concessie bekomen en de verpligting op zich genomen heeft om over de landengte van Tehuantepec door spoorweglijnen en andere vervoermiddelen eene communicatie tusschen de twee Oceanen daar te stellen. Vroeger was reeds een- en andermaal door de Mexicaansche regering concessie voor dezelfde onderneming verleend; deze beide concessiën zijn thans ingetrokken op grond dat hare voorwaarden door de belanghebbende partijen niet vervuld waren. In de nieuwe concessie heeft de regering zich ten doel gesteld, aan alle aanmatigingen der Noord-Amerikanen den weg af te snijden, en de nieuwe communicatie geheel en uitsluitend onder haar gezag te houden. De concessie is voor den tijd van slechts vijftig jaren verleend. De maatschappij heeft zich verbonden om binnen zeven jaren twee spoorwegen, naar Ventosa en naar Coatzacoalcos, en binnen tien jaren eenen derden, naar Acapulco, aan te leggen.

ZUID-AFRIKA.

Ook Zuid-Afrika zal zijne spoorwegen hebben, wanneer een groot deel van Nederland daarvan nog verstoken is. Het parlement der Kaapkolonie heeft toch de regering gemagtigd om aan zekere partikuliere maatschappij concessie voor negentig jaren te verleenen tot het aanleggen en exploiteren van eenen spoorweg tusschen de Kaapstad en Wellington. De regering waarborgt haar eene zuivere opbrengst van zes per cent, maar heeft voor zich de helft bedongen van hetgeen de opbrengst meer dan acht per cent mogt bedragen. De spoorweglinie moet in vijf jaren tijds voltooid worden.

Verder melden de jongste berigten van de Kaap, dat den 1sten Junij j.l. door den president *Praetorius* en den president *Boshoff* een verdrag onderteekend is, strekkende om een einde te maken aan de geschillen waardoor de verstandhouding tusschen de twee Hollandsche gemeenebesten in Zuid-Afrika sedert geruimen tijd gestoord was.

BRITSCH-INDIË.

Blijkens de hierachter medegedeelde telegrafische berigten, is er een gunstige ommekeer gekomen in den stand van zaken op het oorlogstooneel in Britsch Indië. Men mag thans zeggen, dat het ergste geleden is en hopen, dat weldra aan den opstand een einde zal worden gemaakt. De stad Delhi, het brandpunt van den opstand, de zetel van het Mohamedanismus, met zijne 125,000 inwoners, van welks verovering door de Engelschen zooveel afhing tot verder bedwang der oproerigheden, is in hunne handen gevallen, waarbij evenwel de koninklijke familie zich nog door de vlugt aan de handen der Engelschen heeft onttrokken. De held van Cawnpore, de dappere generaal *Havelock*, die zich met zijne kleine schare van 900 strijders zoo lang tegen den hem van alle kanten omringenden vijand had staande gehouden, heeft eindelijk versterking ontvangen, is met deze versterkingen, onder bevel van generaal *Outram*, den Ganges overgetrokken, zoodat weldra ook voor de bedreigde bezetting van Lucknow de dag der verlossing scheen aan te breken. — Dat zijn verblijdende tijdingen, die de hoop verlevendigen, dat Engeland zijn verloren grondgebied herwinnen zal en daardoor een einde zal maken aan de vele gruwelen, die deze opstand reeds heeft doen bedrijven.

— De *Poona Observer* meldt, dat den 5den Sept. te Poona door de politie twee proclamatiën van *Nena Sahib* in de Mahrattische taal op de muren aangeplakt, ontdekt werden. Daarin wordt door *Punt-Prudhan Nena Sahib Peschwach* (zoo onderteekent hij zich) belooningen toegezegd aan al de personen, die te Poona Europeanen, alsmede den gouverneur en kommandanten vermoorden. Voor het hoofd van den gouverneur belooft hij 5000 ropijen, voor die van regters en magistraten 500, en het gewone volk wordt met 100 ropijen per hoofd betaald. Voorts geeft *Nena Sahib* te kennen, dat hij aan de spits van een sterk en overwinnend leger op marsch is naar Poona, om zijn regt op den troon der *Peschwa's* te doen gelden en dat hij bij zijne aankomst te Allundi (16 mijlen van Poona) zijne hoofdstad Poona van alle Feringhes (Europeanen) hoopt gezuiverd te zien.

TURKIJE.

In brieven uit Konstantinopel van den 10den dezer werd gemeld dat er weder kuiperijen gaande waren om het Turksche kabinet omver te werpen, dat aan eenigen althans van de bewindslieden al te groote overhelling tot Frankrijks staatkunde verweten werd, en dat men door dat verwijt den Sultan tegen hen trachtte in te nemen. Te Parijs hechtte men aan die kuiperijen weinig gewigt, [illegible] Frankrijks overwigt bij de Porte wel gevestigd scheen en de zege van den Franschen gezant in de zaak der Moldavische verkiezingen nog zoo kort geleden was.

Thans echter brengt de telegraaf een berigt volgens hetwelk er werkelijk eene belangrijke verandering in het Turksche kabinet is gekomen. *Reschid*-pacha, de vriend van den Engelschen gezant, is weder tot groot-vizier, *Riza*-pacha tot minister van oorlog, *Fethi-Achmet*-pacha tot grootmeester der artillerie benoemd, alle drie gewezen leden van het voorlaatste kabinet. *Aäli*-pacha, die nog dezer dagen het denkbeeld van de vereeniging der vorstendommen in eene opzettelijk daartoe uitgevaardigde circulaire bestreden heeft, blijkt aan het hoofd van het departement van buitenlandsche zaken.

Hoewel deze kabinets-verandering aan Engelands invloed zou toe te schrijven zijn, blijft de Porte aandringen op de ontruiming van het eiland Perim in den mond der Roode zee, hetwelk onlangs door de Engelschen bezet is.

— Terwijl de R.-Katholijke Fransche regering geen toestemming heeft willen geven voor de oprigting van een gedenkteeken ter eere der Onbevlekte Ontvangenis, heeft daarentegen de Sultan van Turkije veroorloofd, dat te Konstantinopel ter eere van het bedoelde dogma eene kerk gebouwd worde, welke den naam van Kerk der Onbevlekte Ontvangenis zal voeren.

— De Russische gezant te Konstantinopel heeft betreffende het verschijnen van het Russische oorlogsschip op de hoogte van Rustschuk aan den Donau, waarover de Porte geklaagd heeft, verklaringen gegeven. Hij moet, naar men verzekert, dit verschijnen van het Russische schip in dezelfde categorie gesteld hebben, als de vaart van de Fransche stoomboot *Lyonnais*, welke evenveel kanonnen als het Russische schip aan boord had, zonder daarom als oorlogsschip te kunnen beschouwd worden; eene inbreuk op de bestaande verdragen zoude Rusland volstrekt niet in den zin gekomen zijn.

ITALIË.

Den 16den is te Civita Vecchia, in bijzijn en onder de zegenbede van den Paus, plegtig de eerste steen gelegd voor het station van den spoorweg naar Rome.

Uit Rome wordt voorts gemeld, dat de Paus zich niet gunstig heeft uitgelaten over het mandement, waarbij de aartsbisschop van Dublin onlangs de staatkunde, door Groot-Brittanje in Indië gevolgd, heeft afgekeurd. Het kerkelijke opperhoofd heeft voorts gelast, dat in het officiële te Rome uitkomende dagblad de Britsche belangen, voor zooveel die met de Indische aangelegenheden in verband staan, zullen worden ondersteund.

DUITSCHLAND.

Ofschoon de ligchamelijke ongesteldheid van den Koning van Pruissen geheel schijnt geweken te zijn, blijven zijne geestvermogens toch nog zwak en heeft de Koning voortdurend rust noodig. Volgens de verklaring der geneesheeren, mag de Koning zich ten minste gedurende drie maanden met geene regerings-aangelegenheden bemoeijen. Eene voorziening was dus noodzakelijk, en deze is verkregen. De Koning heeft namelijk, bij de volgende kabinetsorder, het opperbestuur der staatszaken, voor den tijd van drie maanden, aan zijnen broeder, den prins van Pruissen, overgedragen:

» Aan Z. K. H. den prins van Pruissen.

» Daar ik, naar de voorschriften der geneesheeren, mij, ten minste gedurende drie maanden, van alle regeringszaken moet onthouden, zoo wil ik, gedurende deze drie maanden, zoo mijne gezondheid niet inmiddels zal hersteld zijn, U, als mijnen plaatsvervanger, de leiding der staatszaken overdragen. Uwe K. H. en geliefde broeder verzoek ik derhalve, het noodige daaromtrent te verordenen.

» Sanssouci, 23 Oct. 1857.

» FRIEDRICH WILHELM."

(*Gecontrasigneerd door al de ministers.*)

Dit stuk gaat vergezeld van een schrijven van den prins van Pruissen, waarbij deze 's Konings besluit, ter mededeeling aan de vertegenwoordiging, ter kennis der ministers brengt, en verklaart, dat het zijn vaste wil is de leiding der regeringszaken, met naauwgezette inachtneming der constitutie en van 's lands wetten, zoo lang op zich te nemen, als Zijne Majesteit zal noodig achten; tevens daarbij de verwachting te kennen gevende, dat het leger, de ambtenaren en alle onderdanen hem gehoorzaamheid zullen bewijzen, en het kabinet en elk afzonderlijk ministerie zich ten volle van hunne verantwoordelijkheid zullen bewust blijven. Tevens geeft Z. K. H. te kennen, dat de loop der zaken dezelfde zal blijven, en ten slotte zegt de prins: » Ik bid God, dat Hij mij de kracht en den zegen verleene, om 's Konings plaats tot Zr. Ms. genoegen en tot heil des lands te vervullen, en dat het herstel van de, tot innig leed van mij en het geheele land, geknakte gezondheid mijns koninklijken gebieders mij weldra ontheffe van eene taak, die ik ingevolge koninklijk bevel en met het oog op mijne pligten jegens het vaderland aanvaard."

— De bekende reizigers *R.* en *H. Schlagintweit* (wier derde broeder zich nog in Indië bevindt) zijn dezer dagen te Berlijn aangekomen en hebben eene allerbelangrijkste verzameling bouwstoffen tot verrijking der wetenschap uit Midden-Azië medegebragt, zoo als 500 groote kisten met voorwerpen van natuurlijke historie en 30 kisten met handschriften.

— De te Dusseldorp gevestigde sterrekundige *R. Luther* heeft dezer dagen weder eene planeet ontdekt, welker aanwezigheid ook op de sterrewacht te Bonn is waargenomen. Het is de 50ste planeet, welke zich tusschen de banen van Mars en Jupiter rondom de zon bewegen.

— Voor de tweede maal hebben in de vorige week te Frankfort vrij ernstige en bloedige vechtpartijen plaats gehad tusschen de daar garnizoen houdende Pruissische, Oostenrijksche en Beijersche troepen. Met moeite is het bij die gelegenheid aan den stads-kommandant gelukt, om de met het blank geweer strijdenden van elkander te scheiden.

ZWEDEN en NOORWEGEN.

De Noorweegsche Storthing is den 16den dezer door den prins regent gesloten. De vergadering heeft, alvorens uiteen te gaan, tot een adres aan den Koning besloten, om Z. M. haar leedwezen uit te drukken over den ongunstigen staat zijner gezondheid, met bijvoeging van hare wenschen voor zijne herstelling. In de laatste twee zittingen heeft de Storthing twee millioen daalders toegestaan voor ijzeren spoorwegen. De vergadering heeft verklaard nog meer credieten te zullen toestaan, indien de noodzakelijkheid dit mogt vorderen. De beide millioenen welke nu zijn verleend, zijn voorloopig bestemd voor de linie tusschen Zweden en Noorwegen.

Uit Stokholm wordt gemeld, dat de discussiën over de regeringsvoorstellen tot uitbreiding der godsdienstige vrijheid, die den 19den bij alle vier standen van den Zweedschen landdag een aanvang hebben genomen, tot dusverre buitengewoon levendig zijn geweest. Vier leden hebben vóór die voorstellen het woord gevoerd en drie tegen, behalve nog eenige geestelijken.

GROOT-BRITTANJE.

Te Southampton zijn weder 450 passagiers, waaronder een vijftigtal kinderen, uit Indië aangekomen. Tot de passagiers behooren mevrouw *Brooks*, hare dochter en miss *Cloete*, welk drietal te paard uit Mhow ontvlugt is en eenige mijlen ver zonder ophouden doordraafde, om het leven te redden. Na eindelijk eene wijkplaats in een fort gevonden te hebben, moesten zij zich met het vleesch der paarden op welke zij gevlugt waren voeden. Ook mevrouw *Graham* is eene der passagiers. Na met haren echtgenoot uit Sealkote gevlugt te zijn, werd deze laatste in het rijtuig waarin zij zaten doodgeschoten, waarna zij de teugels vatte en ontkwam.

— De *Times* behelst weer een artikel over den opstand in Indië, dat niets dan wraak ademt jegens de Cipayers, die, volgens dat blad, niets anders verdienen dan verdelgd te worden. De menschheid heeft alleen regten tegen de menschheid, maar niet tegen hetgeen verdierlijking of hetgeen slechts aan het redelooze vee eigen is, hoedanig de opstandelingen zich hebben doen kennen. Dat het blad dus deze gelegenheid op nieuw te baat neemt, om lord *Canning* aan te vallen wegens zijne aanschrijving tot matiging der wreedheden jegens de Cipayers, kan men ligt denken; maar het valt ook andermaal de Fransche dagbladen aan, die, zoo als het zegt, weinig vreugde betoonen over de laatste door de Engelschen behaalde zegepralen, maar in tegendeel ingenomen zijn met de ongelegenheden, die den opstand aan Engeland baart. Het *Journal des Débats* antwoordt hierop den *Times*, en doet uitkomen dat de zaak der menschelijkheid door de Engelsche bladen vroeger alles behalve verdedigd is geworden, bijv. toen de Fransche soldaten door de Arabieren in Afrika vermoord werden. Die bladen zijn dus weinig consequent.

— Blijkens eene officiële opgave zijn in 1856 op de spoorwegen van het Vereenigd Koningrijk 129,347,592 personen met 944,664 treinen vervoerd. In dat en de twee voorafgegane jaren, te zamen genomen, zijn op die spoorwegen 326 ongelukken voorgevallen, waarvan slechts 55 eigenlijk gezegde ongelukken waren, terwijl de overige 271 naar het oordeel der overheid hadden kunnen worden vermeden. Wanneer men het aantal door die ongelukken getroffen personen met dat der vervoerde passagiers vergelijkt, bevindt men éénen gewonde op 458,870 passagiers, en éénen omgekomen persoon op 16,168,449 passagiers.

— De uitwerking der financiële rampen in de Vereenigde Staten doet zich zeer gevoelen met opzigt tot den uitvoer derwaarts; de stoomboot die Zondag Liverpool verliet, heeft slechts 80 tonnenlast goederen medegenomen.

— De Iersche dagbladen klagen vrij algemeen over de schade, welke ditmaal meer dan in de laatste jaren, door de ziekte onder de aardappelen wordt geleden.

Te Belfast is l.l. Zondag in de volkrijkste gedeelten der stad in de open lucht, ten aanhoore van duizenden, zonder stoornis gepredikt.

FRANKRIJK.

Volgens de constitutie, moet het wetgevend ligchaam uiterlijk den 30sten Nov. bijeenkomen. De regering schijnt daaraan ook te zullen voldoen. Evenwel is het waarschijnlijk, dat de Kamer dan slechts zal bijeenkomen om zich te constitueren, en eerst in Februarij zich met hare taak zal bezig houden.

— De kamer van koophandel van Parijs is Vrijdag vergaderd geweest, om van de regering te vragen, dat de handels-interest in verhouding worde gebragt tot het disconto der bank, onlangs tot 7½ pCt. opgevoerd.

— Een partikulier correspondent van de *Amst. Ct.*, die geen vriend van de tegenwoordige Fransche regering blijkt te zijn, deelt het volgende mede als een bewijs, dat de regering van *Lodewijk Napoleon* altijd even onmeedoogend blijft tegenover de mannen die weigeren hun verleden te verloochenen: » De heer *Jourdan*, substituut van den procureur-generaal te Bordeaux onder de republiek, werd onlangs tot drie jaren gevangenisstraf veroordeeld ter zake van het verspreiden van politieke vlugschriften. Hij werd opgesloten met een voormaligen soldaat, die het vertrouwen van den heer *Jourdan* wist te verwerven, en daarna aan den directeur der gevangenis getrouw alles overbragt, wat *Jourdan* hem meer of minder ten nadeele van de keizerlijke regering had gezegd. Dit was genoeg om den ongelukkigen gevangene aan eene nog veel strenger behandeling te onderwerpen, dan veroordeelde moordenaars en brandstichters ondergaan. Zijn hoofdhaar werd hem afgeschoren, hij kreeg een kleed aan dat hem niet tegen koude en vocht kon beschermen, aan handen en voeten werden kluisters gelegd en in dien toestand werd hij gedwongen hout te zagen, zware lasten te dragen enz. Rust hij eenige oogenblikken gedurende zijnen afmattenden arbeid, dan wordt hij in een hok geworpen waar de lucht verpest is!! En toch kent onze regering zich het regt en de bevoegdheid toe, den Koning der Beide Siciliën te verwijten de wijze waarop hij de staatkundige gevangenen behandelt!"

Ook meent diezelfde correspondent te kunnen verzekeren, dat, wat ook de Keizersgezinde berigtgevers mogen zeggen, het getal buitenlandsche voormalige krijgslieden van *Napoleon I*, die de Sint-Helena-medaille aanvragen, betrekkelijk zeer gering is, daar die lieden begrijpen dat de medaille voor hen niet anders dan een symbool van de onderdrukking huns vaderlands zou zijn. Tot de zonderlingste aanvragen van dat onderscheidingsteeken behoort die van een Engelschman, die de medaille verlangt, omdat hij een der bewakers van *Napoleon I* op Sint-Helena is geweest! Voorwaar, eene curieuse aanspraak.

BELGIË.

Nu twee jaren geleden loofde het Belgische gouvernement eenen prijs van 10,000 francs uit aan dengene welke vóór den 1sten Junij 1856 eene niet voor de volksvoeding dienstige stof, die in het fabrijkwezen in plaats der onderscheidene meelsoorten gebruikt kon worden, zou vinden en aanwijzen. Op deze prijsvraag zijn uit verschillende landen 138 antwoorden ingekomen. Het onderzoek dier stukken, waarbij vele proefnemingen gedaan moesten worden, heeft langen tijd aangehouden; thans is het afgeloopen, en wordt van regeringswege bekend gemaakt, dat geen der antwoorden den prijs waardig gekeurd is. Evenwel betuigt de commissie van beoordeelaren aan eenige inzenders openlijk dank voor hetgeen zij ter oplossing dezer voor de volksvoeding belangrijke vraag gedaan hebben. Het rapport der commissie zal van regeringswege gedrukt en voor het publiek verkrijgbaar gesteld worden.

NEDERLAND.

AMSTERDAM, 26 October.

De raad dezer stad heeft, na langdurige beraadslaging, het ontwerp van den heer *Galman* tot het bouwen van eene brug over het IJ afgewezen, en verklaard, zich te kunnen vereenigen met de in het verslag der commissie ontwikkelde denkbeelden tot het vervaardigen van aanlegplaatsen voor stoombooten door het uitbouwen van twee dokdijken, — en heeft aan burg. en weth. opgedragen om, naar aanleiding daarvan, een uitgewerkt plan voor te dragen. Tot een en ander is zonder hoofdelijke stemming besloten.

— Met leedwezen vernemen wij het overlijden van den heer mr. *G. de Clercq*, secretaris der Nederlandsche handelmaatschappij, die op den 21sten dezer, in den nog jeugdigen leef-

tijd van 36 jaren, aan de gevolgen eener hevige ziekte is bezweken.

ROTTERDAM, 26 October.

Op Vrijdag den 9den dezer is te Londen op een der uitstekende hoeken van de Waterloo-brug een reiszak gevonden, bevattende gedeelten van een menschelijk ligchaam van het mannelijk geslacht, en kleedingstukken, behoord hebbende, naar het uiterlijk voorkomen, aan een persoon, welke het slagtoffer is geweest van een moord. Naar luid van berigten, bij den Britschen consul te Rotterdam ontvangen, looft de Britsche regering eene belooning uit van 200 ponden sterling voor de mededeeling van zoodanige aanwijzingen, als zullen kunnen leiden tot de aanhouding of overtuiging van den dader, of de daders, en van 100 ponden voor de aanwijzingen, welke zouden kunnen leiden tot de aanhouding en herkenning van den persoon, of de personen, welke de bewuste voorwerpen aldaar ter plaatse hebben gebragt; — terwijl, indien de personen, welke de aanwijzingen doen, medepligtig zijn geweest aan dit bedrijf, zonder zich schuldig te hebben gemaakt aan den moord, en deze aanwijzingen leiden tot de overtuiging van een of meer der moordenaren, zij er staat op kunnen maken, dat de secretaris-generaal voor de binnenlandsche zaken een verzoek tot gratie ten hunnen behoeve aan H. M. zal indienen en ondersteunen.

Tevens is eene naauwkeurige beschrijving openbaar gemaakt van den reiszak, van Brusselsch patroon, en van de daarin gevonden kleedingstukken, bestaande o. a. in een bruinen overjas, gevoerd met alpaca, een zwarten rok, gevoerd met zijde enz., en is gemeld, dat in den avond van den 8sten te voren eene vrouw, vermoedelijk van 50 à 60 jaren, kort en dik van gestalte, en dragende een dergelijken reiszak, van het Strand komende, op de brug is gezien.

LEEUWARDEN, 26 October.

Vrijdag morgen is alhier, in ruim 51jarigen ouderdom overleden, de heer *F. W. le Maire Knotzer*, ridder der orde van den Ned. Leeuw en van de Eikenkroon, majoor bij het 7de reg. infanterie, alhier in garnizoen.

— Heden middag te 12 uur heeft het prov. geregtshof van Friesland uitspraak gedaan in de zaak van *Huberts* en zijne dochter, beschuldigd: de 1ste van den diefstal, onder verzwarende omstandigheden, onder Blija, en de 2de van medepligtigheid daaraan. Beide zijn aan het hun ten laste gelegde feit schuldig verklaard en veroordeeld: de 1ste (met toepassing van het bepaalde bij art. 208 van het wetboek van strafvordering) tot confinement voor den tijd van vier jaren, en de 2de tot correctionele gevangenisstraf van één jaar.

ASSEN, 27 October.

Gisteren heeft de arr-regtbank alhier uitspraak gedaan in de bekende en wijdloopige procedure tusschen eenige markgenooten van de marke van Noord- en Zuidbarge, als eischers, tegen de volmagten van een ander gedeelte der marktgenooten en de Drentsche Veen- en Midden-kanaal-maatschappij, als gedaagden, tot vernietiging van een contract van koop en verkoop van 2300 bunders veen uit de gezegde marke, aan de genoemde maatschappij.

De regtbank heeft de eischers in hunnen eisch niet ontvankelijk verklaard, op grond, dat zij, als geene partij bij de koopacte geweest zijnde, daarvan de vernietiging niet konden vragen. Zij heeft den eisch der intervenienten, bij de niet toewijzing der principale vordering, als vervallen beschouwd, en geoordeeld, dat eene beschikking op den eisch tot vrijwaring niet te pas kwam, omdat aan de eischers hun eisch niet is toegewezen. Ten slotte zijn de eischers in alle kosten veroordeeld. (*Dr. Ct.*)

— Bij het graven voor het Noord-Willems-kanaal zijn tusschen de Punt en het Hoornsche diep eenige oudheden gevonden, bestaande in drie slingersteenen, een paar dolken, een oud hoefijzer, een potje met koolzaad, dat echter op het aanraken tot stof vergaat, en andere voorwerpen. Wij hopen nader in de gelegenheid gesteld te worden om onze lezers daaromtrent meerdere bijzonderheden mede te deelen.

GRONINGEN, 27 October.

Zooals wij in ons vorig nommer mededeelden, hadden h.h. officieren der d.d. schutterij alhier het voornemen hunnen nieuwen kommandant, mr. J. L. Trip, Zaturdag avond eene serenade met fakkellicht te brengen. In dit voornemen werden zij evenwel verhinderd doordien de burgemeester meende hiertoe zijne toestemming te moeten weigeren. H.H. officieren hebben toen het voorgenomen bezoek gebragt zonder muzijk. De aanspraak bij monde van den oudsten kapitein, den heer A. R. Sormani, en de hartelijke beantwoording daarvan door den heer majoor, even als de vriendschappelijke geest die allen bezielde gedurende het bezoek, dat tot laat in den avond duurde, doen vertrouwen dat het den tegenwoordigen kommandant der schutterij niet aan medewerking zal ontbreken om zijne zoo moeijelijke taak te vervullen en dat allen met vereende krachten zullen bijdragen ter instandhouding van den goeden naam, dien de schutterij van Groningen, vooral ook onder haren vorigen kommandant, zich heeft verworven.

Gisteren morgen bragt het corps officieren der artillerie alhier in garnizoen eveneens een bezoek bij den heer Trip, om hem geluk te wenschen met de door den Koning hem verleende hooge onderscheiding. Ook dit blijk van sympathie werd door hem op hoogen prijs gesteld en betoonde hij zich zeer gevoelig voor de in dezen bewezene eer.

— De longziekte heeft zich op nieuw op eene plaats in het Westerkwartier vertoond. Zondag heeft de rijksveearts J. C. Billroth, op last van den burgemeester van de gemeente Marum, te *Lukaswolde* bij Marten Lubbers Dijk, landbouwer en veehouder aldaar, de lijkopening en schouwing verrigt van eene dien eigen nacht gestorven melkkoe, en bleek het daarbij dat die koe aan de besmettelijke longziekte had geleden, en wel in een zeer ergen graad. De geheele koe is, op last van den burgemeester, met huid en al begraven. — Er zijn nog 18 schijnbaar gezonde runderen aanwezig. Rondom de weiden van dien veehouder is door den burgemeester van Marum een kring van 300 Ned. ellen getrokken, en door duidelijke aanwijzingsborden afgebakend.

— Uit *Franeker* schrijft men ons, dat de ook daar heerschende koortsen nog al vele slagtoffers maken. Ten bewijze hiervan strekke, dat in den loop van 8 dagen 18 sterfgevallen in die gemeente zijn aangegeven. De ziekte is zoo algemeen, dat bijna geen enkel huisgezin verschoond blijft.

— Op den 14den October j.l. is door de arrondissementsregtbank te *Winschoten* een vonnis gewezen, 't welk, uit hoofde van zijne belangrijkheid, verdient te worden openbaar gemaakt. Wij hebben ons daarom in staat gesteld de daadzaken van het vonnis in het kort, doch de overwegingen, *wat het regt betreft*, in zijn *geheel* mededeelen:

De stad Groningen, als eischeresse, had J. B. P., wonende te O. Pekela, als gedaagde in regten geroepen voor de arr.-regtbank te Winschoten, ten einde, — aangezien de gemeente Groningen is eigenaresse van een heem te O. Pekela (in de dagvaarding breeder omschreven) welke gronden de gedaagde zoude gebruiken zonder daartoe van de eigenaresse het regt te hebben verkregen, en deze dat alzoo onregtmatig gebruik verlangt te doen ophouden, — te hooren eisch doen, dat de regtbank den gedaagde verklare ongeregtigd tot het gebruik van bovenvermelde, aan de gemeente G. in eigendom toebehoorenden grond, met last op den gedaagde, om dien grond binnen een bij het vonnis te bepalen termijn te verlaten en aan de gemeente G. ter vrije beschikking over te geven, enz.

De gedaagde bestreed bij conclusie van antwoord deze vordering, op grond dat des gedaagdes auteuren op den in de dagvaarding vermelden grond, tijdens den verkoop hadden het regt van opstal, met conclusie dat aan de eischeresse haar eisch mogt worden ontzegd, met veroordeeling in de kosten

De eischer dit regt van opstal ontkennende, bleef, bij conclusie van repliek, bij zijnen eisch persisteren. Ook de gedaagde bleef, bij conclusie van dupliek, bij zijnen gedanen eisch volharden.

Het openbaar ministerie concludeerde tot ontzegging van den gedanen eisch en veroordeeling in de kosten.

De regtbank overwoog, wat het regt betrof, het volgende:

O., dat de gedaagde het eigendomsregt van de stad Groningen op de bij hem in gebruik zijnde veenplaats, voor zoover namelijk het dominium directum betreft, niet alleen niet heeft tegengesproken, maar daarentegen ingewikkeld heeft erkend, en het derhalve als in confesso zijnde kan worden aangenomen, dat oorspronkelijk aan de stad Gron. de geheele of volle eigendom van die veenplaats heeft toebehoord;

O., dat evenwel de ged. heeft beweerd, dat die veenplaats zoude zijn bezwaard met het regt van opstal, door zijne voorgangeren verkregen en op hem overgegaan of in allen gevalle met een zakelijk regt van gebruik, daargesteld door de conditiën van verhuring der veenen in de Pekela van den 23sten Januarij 1651, Ordre en Reglement aangaande het begraven van de veenen te Pekela van den 18den Febr. 1732, en door de daartoe betrekkelijke resolutiën van burgem. en raad van Gron., waardoor het gebruik van de zoogenoemde stadsgronden en de Pekela, waaronder deze behooren, wordt geregeld;

O., dat het derhalve van den aard en den omvang der regten door de stad Gron. bij de eerste verhuring harer veenen en later aan hare kolonisten of veengebruikers toegekend en overgedragen en van de daaromtrent gemaakte voorwaarden en stipulatiën, zal moeten afhangen of aan den eischer deszelfs vordering, zoo als die ligt, behoort te worden toegewezen, dan wel ontzegd;

O., dat wanneer men nagaat de geschiedenis van den aanleg der veenkoloniën in deze provincie, daaruit geblijkt, dat, nadat reeds sedert onheugelijke jaren van tijd tot tijd onderscheidene veenen voor rekening van partikulieren of corporatiën waren aan de snede gebragt, de stad Gron., voornamelijk in het begin der 17de eeuw, zich die zaak met kracht heeft aangetrokken, en in betrekkelijk zeer korten tijd, nadat zij successivelijk door aankoop eigenares was geworden van meest al de veenen ten zuidoosten van de stad gelegen, met aanwending van groote onkosten de koloniën Hoogezand, Sappemeer, Lula, Winneweer en de Pekela heeft gesticht, zoodat reeds ten jare 1651 de veenplaatsen in laatstgenoemde kolonie voor eene algemeene verhuring vatbaar waren, gelijk die in de eerstgenoemden sedert 1624 en zoo vervolgens alle successivelijk reeds verhuurd waren;

O., dat die verhuring, blijkens de eerste conditiën daarvan opgemaakt met name die van den 8sten Dec. 1628 voor Sappemeer en Foxhol, van den 19den April 1631 en den 18den Jan. 1647 voor Kalkwijk en de Kijl-Compagnie of de Lula, en van den 23sten Jan. 1651 voor de Pekela, werd aangegaan, behalve onder eene menigte andere voorwaarden, onder anderen onder het beding dat een gedeelte van den afgegraven turf zoude gegeven worden aan de stad Gron. tot huur; dat de huurders het afgeveende land gedurende zeker bepaald getal jaren vrij zonder betaling van eenige huur mogten gebruiken, doch na verloop van den bepaalden termijn van vrijdom gehouden zouden zijn telkens te moeten inhuren op zekere jaarmalen en behoorlijke huur, naar gelegenheid van den tijd en het land, invoege dat al het land eindelijk in een huur-certer en eenderlei jaarmalen zal komen;

O., dat deze voorwaarden op zich zelve aan geene andere overeenkomst dan die van gewone huur en verhuur kunnen doen denken, maar dat in diezelfde conditiën, bepaaldelijk in die van 1651 voor de Pekela, welke in dit geding alleen van toepassing zijn, eene menigte bepalingen voorkomen waardoor die overeenkomst van gewone huur en verhuur in eene andere soort van contract is overgegaan, en als bij afwisseling het karakter van opstal of huisregt, beklemming en erfpacht, heeft aangenomen zoo als geblijken kan o.a. uit de bepalingen, dat de huurder op het gehuurde veen of plaatse zal mogen en moeten zetten een huis, ten minste van *f* 150 waarde, en dat het regt van huur-certer bij versterf op den langstlevenden echtgenoot of wettige erfgenamen zal vererven of door vrijwillige overdragt of verkoop bij executie op anderen kan worden overgebragt, tegen betaling van daarvoor vastgestelde recognitie;

O., dat door deze laatstgenoemde bepalingen zoowel, als door de omstandigheid, dat voor zooverre bekend is, sedert den jare 1651 nimmer weder eene nieuwe verhuring van de Pekeler veenen heeft plaats gehad, en dus even als dit met de beklemmingen in deze provincie het geval is geweest, de oorspronkelijke verhuring voor een zeker aantal jaren, als van zelve door den langen tijdsverloop is veranderd in eene onbepaalde, in eene locatio in indefinitum tempus, de huurders ontegenzeggelijk meer dan een eenvoudig persoonlijk regt, zoo als bij gewone huur, hebben verkregen en hun op dien grond althans eenig *zakelijk* regt van gebruik moeijelijk kan worden ontzegd;

O., dat mitsdien de regten door de stad Gron. aan hare kolonisten overgedragen zijn van gemengden aard, n l. voor een gedeelte persoonlijk en voor een gedeelte zakelijk, doch dat de tusschen beide partijen aangegane overeenkomst is een contractus sui generis, die niet is te brengen onder eene der eertijds bekende soorten van overeenkomsten, maar geheel moet worden beoordeeld naar en geregeerd wordt door hare eigene bepalingen;

O., dat die bepalingen zijn vervat in de reeds meergenoemde conditiën van verhuring van den 23sten Jan. 1651, en deze dus moeten strekken ter beoordeeling van het tusschen den eischer en gedaagde bestaande geschil, voor zoo verre ze niet door latere overeenkomsten zijn veranderd of gewijzigd;

O., dat de beslissing van dat geschil eenig en alleen afhangt van de vraag of de stad Gron. als eigenaresse geregtigd is van de Pekeler meijers te vorderen dat zij zich bij haar tegen betaling der daarvoor vastgestelde recognitie laten te boek brengen of inboeken en aan de onwillige of niet bij haar te boek staaande meijers het regt van landgebruik kan betwisten;

O., dat zoo als reeds hierboven is opgemerkt, het regt van huurcerter vatbaar is voor overdragt op anderen, hetzij bij versterf, hetzij bij vrijwilligen of gedwongen verkoop, en dat daarvan het natuurlijk gevolg moet zijn geweest dat er eene gedurige verwisseling in de personen van de gebruikers van het land heeft plaats gehad;

O., dat voorts bij iedere overdragt eene zekere recognitie aan de eigenares moest worden betaald, zoo als bij vrijwillige overdragten de 20ste en bij verkoop bij executie de 8ste penninck.

O., dat deze bepalingen wel noodzakelijk ten gevolge moesten hebben, dat de stad Gron. ter voorkoming van eene eindelooze verwarring en onzekerheid harer regten, genoodzaakt was eene naauwkeurige aanteekening te houden van iedere overdragt die er in hare veenkoloniën plaats greep, welke aanteekening, alleen wegens de menigvuldigheid der perceelen, volledig konde blijven door de verpligting der nieuwe gebruikers om zich bij de stad bekend te maken en als zoodanig te doen inboeken, zoodat alleen reeds daarom, ook zonder uitdrukkelijke bepaling, de verpligting der huurders om de eigenares met iedere plaats hebbende overdragt bekend te maken, als vaststaande en regtmatig zoude kunnen beschouwd worden;

O., dat echter bovendien de verpligting om zich te doen inboeken, ontegenzeggelijk blijkt uit de artt 15, 16, 18 en 19 der conditiën van 1651 in derzelver onderling verband en bepaaldelijk uit het slot van art. 18 in de woorden: »Betalende alleene drie gulden aan de armen ter plaetzen, ende dartigh stuijver van een Heemstede voor *'t overteijckenen.*"

O., dat die verpligting tot overteijckenen door geene latere overeenkomst of bepaling is opgeheven of afgeschaft, bepaaldelijk niet door het Plackaat van Borgem. ende Raed in Gron. van den 2den Julij 1750, waardoor volgens het beweren van den gedaagde de verpligting der Pekeler meijers tot inboeking zoude zijn afgeschaft, zoo die verpligting al ooit mogt hebben bestaan;

O., dat, daargelaten de vraag of de stads meijers zich tot staving hunner regten op diergelijke plakkaten of resolutiën met vrucht kunnen beroepen, in allen gevalle door het plakkaat van den 2den Julij 1750 in plaats van de bestaande verpligting tot inboeking af te schaffen, in tegendeel veeleer die verpligting is gehandhaafd en de ontduiking van dezelve getracht wordt te voorkomen;

O. toch, dat, wanneer men let op de redenen die de regering der stad Gron. hebben bewogen tot het vaststellen van dat plakkaat, deze alleen daarin hebben bestaan, dat de stads meijers in de verschillende kolonien zich veroorloofden om hunne veenplaatsen over te dragen zonder daarvan kennis te geven aan den rentmeester der stadsveenen of consent of approbatie te verzoeken *tot elusie der geschenken* en tot groot nadeel van de stad wegens de lange termijnen en gereserveerden eigendom, en die overdragten diverse malen waren gedaan aan personen die verarmd of verstorven waren, hetgeen den rentmeester buiten staat stelde der stads contingent naar behooren te kunnen innen, terwijl blijkens den inhoud of de nieuws vastgestelde bepaling van dat plakkaat, het doel daarvan geen ander is geweest, dan om de bestaande misbruiken voor het vervolg te voorkomen, de regten der stad op het voldoen van het zoogenoemde stads contingent en des rentmeesters competentie bij de inboeking meer te verzekeren en de stads meijers door het bedreigen eener boete nog te meer tot vervulling hunner verpligtingen te constringeren.

O., dat de bedreigde boete van *f* 25 en verbeurte der vruchten niet in de plaats is gesteld voor de vroeger bestaande verpligting tot inboeking, met dien effecte, dat de betaling dier boete en vruchten den oningeboekten kooper het regt zoude geven, om het land zonder inboeking te gebruiken, maar dat die boete is gesteld eenig en alleen op het verzuim der meijers om *binnen eenen bepaalden termijn*, na eene plaats gehad hebbende overdragt aan hunne verpligting tot inboeking te voldoen;

O., dat mitsdien de verpligting tot inboeking, ook na het zoo even genoemd plakkaat, in haren geheelen omvang is blijven bestaan;

O., dat, ofschoon nu wel nergens in de conditiën van verhuring van die inboeking het regt tot het landgebruik uitdrukkelijk is afhankelijk gesteld, men evenwel, zoo die inboeking niet een geheel doelloos voorschrift zal worden, deze als de conditio sine qua non voor het regt tot landgebruik moet aannemen;

O., dat dit niet alleen reeds uit den aard der zaak volgt, maar dat men ook veilig kan aannemen dat de partijen in de conditiën van verhuring zoodanig regtsgevolg aan de inboeking moeten hebben willen toekennen, omdat volgens het in deze provincie, ook destijds, bijna alle andere regten overheerschende regt van beklemming de inboeking van den beklemden meijer voordezen eene hoofdvoorwaarde was voor zijn regt van landgebruik;

O., dat derhalve geen stads meijer zijn van anderen overgenomen regt op het land kan doen gelden, althans tegenover de stad Groningen als eigenares, voor en aleer hij door inboeking daartoe het regt heeft verkregen, en gevolgelijk de stad Groningen niet behoeft te gedoogen dat hare landerijen worden gebruikt door personen die niet bij haar als meijers bekend zijn of te boek staan;

O., dat daarin geene verandering wordt gebragt door den gedeeltelijk zakelijken aard van het regt van gedaagde op den grond in geschil, omdat alle zijne regten daarop, zoowel zakelijke als persoonlijke, wat hare uitoefening betreft, afhankelijk zijn van eene voorafgegane inboeking;

O., dat zoodanige inboeking van den gedaagde niet heeft plaats gehad en mitsdien de eischer is geregtigd hem het regt van landgebruik gelijk hij doet, te betwisten;

O., dat de gedaagde nu pleitende wel heeft beweerd en door productie van de des betreffende acte heeft bewezen, dat hij niet ongezind was om voor de verzochte inboeking aan de stad Groningen het naar zijn oordeel verschuldigde te voldoen, met bereidverklaring om, wanneer hij meer dan de aangebodene som mogt schuldig zijn, deze te suppleren, maar dat dit aanbod niet is aangenomen;

O., dat het thans niet aan des regters oordeel is onderworpen of de aangebodene som als voldoende moet worden beschouwd om daarvoor de inboeking te kunnen vorderen, maar dat in allen geval dat aanbod, al ware het ook voldoende, voor den gedaagde niet kan subintreren voor de vereischte inboeking, en hij derhalve daardoor niet geregtigd kan worden tot het in gebruik en bezit nemen van den door hem aangekochten grond;

O., dat de gedaagde, wanneer hij zich van dat aanbod een gewenscht effect had willen verzekeren, de stad Groningen in regten had behooren aan te spreken om de voor hem noodzakelijke inboeking te bewerkstelligen, tot welke inboeking de stad Groningen, wanneer die onder vervulling van alle bestaande verpligtingen aan zijde van den gedaagde was gevorderd, ongetwijfeld zoude verpligt geweest zijn;

O., dat, daar hij dit niet heeft gedaan en door het aanbod alleen geen titel heeft kunnen verkrijgen, om hetzij zijne persoonlijke of zijne zakelijke regten op den grond in geschil te kunnen uitoefenen, de vordering van den eischer als gegrond en regtmatig behoort te worden toegewezen;

O., dat de gedaagde door het wederregtelijk gebruik der gronden tegenover den eischer heeft gepleegd eene onregtmatige daad, en daarom verpligt is tot vergoeding der daardoor veroorzaakte schade;

Gezien art. 1401 B. W. en art. 56 Wetb. v. B. R.;

Regt doende:

Adjudiceert aan den eischer diens vordering;

Veroordeelt mitsdien den gedaagde, als zijnde ongeregtigd tot het gebruik van den ter dagvaarding bedoelden grond, binnen eene maand na insinuatie van dit vonnis, dien grond te verlaten, en aan de gemeente Gron. ter vrije beschikking over te geven;

Autoriseert den eischer, om, bij gebreke daarvan, den gedaagde met het zijne en de zijnen door het ministerie van eenen deurwaarder, bijgestaan door twee getuigen, van dien grond te verdrijven;

Veroordeelt den gedaagde in de kosten, schaden en interessen door dat wederregtelijk gebruik aan de eigenaresse reeds veroorzaakt of nog te veroorzaken, nader op te maken en te begrooten bij staat en te vereffenen volgens het voorschrift der wet; en in de osten van dit regtsgeding.

Uitgesproken ter openlijke teregtzitting van den 14den Oct. 1857.

Onder de geschriften en adressen van verschillenden aard, die dezer dagen aan de Staten Generaal zijn toegezonden ter zake van het gewigtig onderwerp der spoorwegen, behoort ook eene brochure in de Fransche taal, getiteld: *Chemins de fer Neêrlandais.* Het levert, in de tegenwoordige oogenblikken, nu het, na twintig jaren tijds, ernst met den aanleg van spoorwegen in ons vaderland schijnt te zijn, eene geschikte handleiding tot kennismaking met de verschillende stelsels van aanmoediging dier wegen, door den staat te verleenen.

De slotsom daarvan is deze, dat van alle stelsels onbetwistbaar de beste zijn:

1) het *Nederlandsche stelsel*, verbindende eene tijdelijke vaste rente met onderstand voor de groote kunstwerken. Dit is het meest zekere, en doet het land ten spoedigste de voordeelen der spoorwegen verwerven, maar het is 't meest kostbare voor de schatkist.

2) Het *Fransche stelsel* van den waarborg van interest, met onderstand, wanneer het noodig is. Dit stelsel is thans door bijkans alle staten van Europa aangenomen.

Hierop betoogt de schrijver nog het gewigt der spoorwegen, waartoe de Europesche staten waarlijk niet uit zucht tot loutere nabootsing de een voor, de ander na zijn overgegaan; — maar om het gevaar af te keeren, dat zij, bij het algemeen handelsverkeer, dat zich meer en meer ontwikkelt, niet afgesneden worden; dat zij op gelijke hoogte blijven met anderen in snelheid en vastheid van verkeer; en dat eindelijk de aard van Nederlands volksvlijt, zijne ligging en koloniale bezittingen het tot pligt maken hiervoor nog in tijds te zorgen.

Gemeenteraad van Groningen.

Vervolg der zitting van Zaturdag den 24sten October.

Aanwezig: de heeren Slot, Trip, Muller, Roelfsema, Doornbosch, van Houten, de Sitter, Cremers, Mesdag, Edelinck, Swaagman, de Witt, Meijer, Geertsema, Dommering, Wichers, Quintus en van Imhoff.

8) *Centraal verslag omtrent het ontwerp-besluit tot verhooging van den post voor onvoorziene uitgaven op de begrooting van* 1857, bij monde van den heer Cremers. — Ten gevolge van het onderzoek in de afdeelingen wordt geadviseerd een besluit te nemen, waarin bepaald wordt, dat er over eene som van *f* 5000 van het batig saldo van de rekening van 1856 zal worden beschikt en aan de begrooting van 1857 onder de ontvangsten een nieuw artikel zal toegevoegd worden ten bedrage van *f* 5000, terwijl voorts de post voor onvoorziene uitgaven op die begrooting met *f* 5000 zal worden verhoogd; voorts dat burg. en weth. zullen worden verzocht, zoo dikwijls door hen voortaan een voorstel tot wijziging van posten der begrooting zal worden gedaan, daarbij te voegen een staat van het aanwezig bedrag en de daarop genomene beschikkingen; te besluiten dat van den post van *f* 175,000 bestemd tot aflossingen van oude schuld, eene som van *f* 7242 niet zal worden besteed tot aflossing van schuld; dat goedgekeurd zal worden het besluit tot wijziging der begrooting van 1857 overeenkomstig de voordragt van burg. en weth. — Ter visie gelegd, om op voorstel van den heer Cremers, daarop te besluiten in de volgende vergadering.

9) *Centraal rapport omtrent het voorstel van den heer* Cremers, *rakende de grensscheiding tusschen Nederland en Hannover*, bij monde van den heer Quintus. — In ééne afdeeling had men geene bedenkingen tegen het voorstel, en wenschte, dat de zaak hoe eer hoe liever tot een goed einde wierd gebragt; in de andere afdeeling heeft men het voorstel niet overwogen, maar alleen den wensch te kennen gegeven, dat vóór de beraadslaging het gevoelen van de poldercommissie mogt worden vernomen; de centrale afdeeling is van oordeel, dat men in den raad eerst de leden van de poldercommissie om hun gevoelen moet vragen en adviseert wijders om het voorstel goed te keuren. — De leden van de poldercommissie geven achtereenvolgens hunne instemming met het voorstel te kennen, dat vervolgens bij besluit wordt goedgekeurd.

10) *Voorstel van burg. en weth. om magtiging te vragen om te onderhandelen over de oprigting van eene bargedienst met Dokkum.* — De voorzitter geeft te kennen, dat de tegenwoordige eigenaren van het veer gevraagd zijn, doch dat er onder hen geene eensgezindheid bestaat, zoodat zij niet in staat zullen zijn aan den wensch naar eene bargedienst te voldoen en, hoewel met leede oogen, het zullen moeten aanzien, dat daartoe maatregelen genomen worden. — Hierop wordt het voorstel goedgekeurd.

11) *Rekening der Ned. Herv. diaconie over* 1856. — Besloten den archidiaken te bedanken en de rekening ter griffie te deponeren.

12) *Missive van de hoofddirectie van het Instituut voor Doofstommen, geleidende een exemplaar van het jaarlijksch verslag.* — Besloten in het archief te plaatsen.

13) *Missive van* J. H. v. d. Weijer *en* S. Berghuis, *geleidende een exemplaar van door hen uitgegevene stadsgezigten.* — Burg. en weth. worden gemagtigd hen te bedanken en de stukken in het archief te plaatsen, zoolang er geene gelegenheid bestaat ze op te hangen.

14) *Adres van* S. A. Hart, inhoudende nadere inlichtingen, waarom hij wenscht dat hem vergunning worde verleend tot oprigting van een magazijn van huiden en vellen. — Besloten bij de overige stukken neder te leggen om later te behandelen.

15) *Verzoek van* v. Eerde *tot oprigting van een bakkersoven.* — Na voorlezing van een proces-verbaal de commodo et incommodo adviseert de heer Trip de gevraagde vergunning te verleenen. — Aldus besloten.

16) *Verzoek van* A. Marcus *tot oprigting van een magazijn van beenderen en lompen.* — Hierover is ingekomen eene missive van de commissie van toezigt op de zuider stads-bewaarschool, hare bezwaren uiteenzettende tegen de oprigting van zoodanig magazijn daar ter plaatse. De heer Trip adviseert, na voorlezing van een proces-verbaal de commodo et incommodo, het verzoek te wijzen van de hand. — Ter visie.

17) *Advies van burg. en weth. op een adres van* J. L. Dideri *om schadeloosstelling wegens stremming bij de Apoortenbrug*, strekkende om hem eene schadeloosstelling van *f* 1 per week voor den tijd van 8 weken toe te staan. — Daartoe besloten, onder goedkeuring van Ged. Staten.

18) *Missive van de commissarissen van de korenbeurs*, mededeelende, dat het hun, naar aanleiding van hetgeen in eene voorgaande raadsvergadering voorgevallen is betrekkelijk de benoeming van een opzigter, dienstig voorgekomen is, dat

zaak nader opgehelderd worde en zij een mondeling onoud daarover wenschelijk achten; weshalve zij voor-en eene commissie uit den raad te benoemen, ten einde hen eene bijeenkomst te hebben over deze zaak. — De zitter stelt voor daartoe te besluiten. — De heer DE SITTER in overweging of het niet beter is de heeren te ver-en om hunne inlichtingen in eene beslotene vergadering den raad te geven, ten einde ieder raadslid in staat geworde de noodige ophelderingen te erlangen. — Daar dit elen van onderscheidene zijden ondersteuning vindt, wordt toe besloten.

) *Adres van* CROOS en Co. *te Rotterdam omtrent beloopen wegens te late levering van Quenast-keijen.* — Burg. en adviseren van de 64 dagen, welke de levering te laat hied is, den tijd van 43 dagen te korten à *f* 5 per dag. — visie.

) *Twaalf rekesten om heemsteden.* — Nadat de heer QUINTUS ent een paar dezer verzoeken eenige inlichting gegeven wordt besloten de verzoeken toe te staan, onder goedkeuvan Ged. Staten.

) *Verzoek van* J. A. V. D. BORG *om eene heemstede.* — handen gesteld der veencommissie. — Voor notificatie enomen.

het voorlezen der notulen, wordt de vergadering met gen. deuren voortgezet.

KUNSTNIEUWS.

concert 't welk gisteren avond in de Harmoniezaal alhier is ven door mevrouw GOMEZ—DE WOLOWSKI en haren echtgenoot beantwoord aan de hooge verwachting, welke velen daarvan den opgevat, daarbij afgaande op den uitbundigen lof welke van ars aan genoemde virtuozen werd toegezwaaid. Algemeen was toejuiching, waarmede die gevierde zangeres bij iedere optreding werd begroet. Met hare heldere sopraanstem wist zij de moeijelijkste passages in de groote cavatine uit de *Lucia de Lammermoor* met eene verwonderlijke kracht terug te geven; in de *celebres variations* van DE BERIOT kwam de buigzaamheid van die stem vooral uit, terwijl zij door de *bolero national Espagnol* de toehoorders zoodanig in verrukking bragt, dat eene herhaalde opvoering werd gevraagd. Ook de heer WOLOWSKI, ofschoon niet de hoofdpersoon van dezen avond, toonde een goed pianist te zijn.

Het zal daarom en aan hen die dit concert hebben bijgewoond en velen die daarin verhinderd werden, aangenaam zijn te vernemen, dat de concertgevers, blijkens achterstaande annonce, nog hun vertrek naar Petersburg, Donderdag hier een tweede concert zullen geven. 't Is waarlijk iets goeds wat ze zullen hooren; wij mogen nu uit eigen ondervinding herhalen, wat wij vroeger slechts van anderen omtrent deze virtuozen vernamen.

KERK- en SCHOOLNIEUWS.

Tot pred. bij de Herv. gemeente te Zuidwolde in Drenthe, is beroepen ds. D. F. THIEME, predikant te Lettelbert c. a.; — te Veenendaal ds. J. P. NONHEBEL, pred. te Vaassen; — te Huizen ds. A. PIPER, pred. te Waarder en Lange Ruige Weide.

— Ds. G. VAN DER FLIER, pred. te Oosterwolde, heeft voor het beroep naar Veenendaal bedankt; — ds. J. P. NONHEBEL, pred. te Vaassen, voor dat naar Polsbroek.

FRANEKER, 25 October. Heden morgen werd onze nieuwe leeraar, W. HOEVERS, bevestigd door z.eerw. vriend M. VAN TOORENENBERGEN, predikant te Purmerend, welke tot tekst had gekozen Hand. vs. 26*b*; terwijl z.ed. zelf in de namiddag-godsdienstoefening zijne intreêpreek hield over 1 Kor. 1, vs. 12: *ik ben van Christus.* Was deze plegtigheid indrukwekkend, zij was tevens aandoenlijk, daar op den vorigen dag op nieuw eene vacature ontstaan is door het overlijden van ds. J. H. REDDINGIUS, G.z.

De thans vergaderde synodale commissie der Nederl. Herv. kerk is aldus zamengesteld: ds. H. G. J. VAN DOESBURGH, pred. te Rotterdam, president; ds. S. F. VAN HASSELT, pred. te Sneek, vice-president; dr. N. C. KIST, prae-adviserend lid, hoogl. in de Godgeleerdheid te Leiden; P. A. C. HUGENHOLTZ, pred. te Dockum; mr. F. DE GREVE, lid van den hoogen raad; ds. B. BOERS, pred. te Middelharnis; mr. H. O. FEITH, te Groningen; dr. F. J. J. A. JUNIUS, pred. te Tiel, en mr. C. L. SCHULLER TOT PEURSUM, advokaat te Utrecht, gewone leden, en dr. H. P. TIMMERS VERHOEVEN, secretaris.

WOLVEGA, 23 October. Heden werd alhier het vergelijkend examen gehouden voor de vacante betrekking van onderwijzer te Blesdijke. Van de 37 sollicitanten die zich hadden aangegeven, waren 30 opgekomen. Na afloop werd het volgende zestal opgemaakt: PEITEN, onderw. te Kuinre, met 28; VAN DER VEEN, onderw. te Ter Idzert, met 27½; HOUWEN, fung. onderw. te Ruinen, met 27; PIEREMA, fung. onderw. te Bornwerd, met 26; HEEMSTRA, onderm. te Dronrijp, met 24½; en VAN DER MEER, ondermeester te Sneek, met 24 punten.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

LONDEN, 27 October.

De overlandmail uit Britsch-Indië, te Triëst aangekomen, behelst tijdingen uit Calcutta van den 25sten September. Volgens de officiële mededeeling, is de stad Delhi den 20sten September door de Engelsche troepen ingenomen, na eene bestorming van den 14den tot den 20sten. De daarbij geleden verliezen moeten groot zijn; van de Engelschen zouden 40 officieren en 600 manschappen gedood of gekwetst zijn. De koninklijke familie was waarschijnlijk ontvloden. De bezetting van Lucknow hield den 16den nog stand. Generaal *Outram* was in vereeniging met generaal *Havelock* den 19den over den Ganges getrokken. De stad Patna was door de opstandelingen geplunderd. In Assan was eene zamenzwering ontdekt. Zeven transportschepen waren na vele moeiten, op het boven-gedeelte van den Ganges aangekomen. In Pendshab zoowel als in de presidentschappen Bombay en Madras was het rustig. Te Bombay stond de koers van het geld op 25¼; de rentevoet was onveranderd; de invoeren en uitvoeren waren gestegen.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 27 *October*.

NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½	pCt.	62⅞.
Dito Dito	» 3	»	74 11/16.
Dito Dito	» 4	»	95 9/16.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	71⅛.
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	37⅛.
Dito Nieuwe Litt. B.	» 5	»	83⅜.
Dito Nation. Metall.	» 5	»	73¼.
SPANJE Onbep. St.	» 1¼	»	25.
Dito Binnenl.	» 3	»	36¾.
PORTUGAL	» 3	»	43¾.
Dito Nieuwe 1856	» 3	»	43¼.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	102¾.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	
Dito bij *Hope*	» 4	»	83¾.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	83¼.
Dito Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	96⅞.
Dito 6de serie	» 5	»	98 1/16.

LONDEN, 27 *October*. Consols 88⅞.

PARIJS, 27 *October*. Fransche 3 pCt. 66.90.

WEENEN, 27 *October*. Metalliek 5 pCt. 80¼. Nat. Leening 81⅞. Wissel op Londen *f* 10.13. Zilver *f* —.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 23 Oct., *Bijlers* Cuba, Sur.; *Zeegers* Catharina, Rott.; *Dallinga* Alida, Gothenb.; *Kroon* Twee Gebroeders, Bremen.

TEXEL 23 Oct., *Duiven* Herstelling, Cardiff; — 25 *Oldenburger* ..., Archangel.

... 20 Oct., *Kooi* Goede Verwachting, Koningsb.; *Huisman* Anna ..., Middelf.; — 22 *v. d. Wall* Helena, Memel; *de Boer* Johannes, ..., Frederikstad.

HELVOET 23 Oct., *Goosens* Arend, Bergen; — 24 *Fijn* Noord-..., Archangel.

...IELLE 22 Oct., *Meijer* Zeemeeuw, Nantes.

BROUWERSHAVEN 23 Oct., *Kars* Roelfina, Stettin.

VLISSINGEN 22 Oct., *de Boer* Haamstede, Bat.

MALTA 12 Oct., *Leeflang* Stella Maris, v. Cardiff, n. Konst.

LISSABON 11 Oct., *Prange* Graaf Adolph, Newc.

TOULON 12 Oct., *Gnodde* Antilope, Amst.

BARCELONA 14 Oct., *Bijl* Elisabeth, North Shields.

LONDEN 22 Oct., *Gnodde* Verwachting, Gron.

PLYMOUTH 20 Oct., *Meijer* Donau, v. Newy. n. Hamb.

PORTSMOUTH 22 Oct., *Koster* Adm. de Ruiter, v. Amst. n. Card.

PORTMOUTH 22 Oct., *Sanders* Claudius Civilis, v. Amst. n. Colombo, ... ziekte van den kapitein.

... 21 Oct., *Peper* Alida, Petersb.

QUEENSTOWN 21 Oct., *Bragt* Juffer Esse Mensinga, Smirna.

NORTH SHIELDS 19 Oct., *v. Driesten* Jantje Berg, Zwolle; *Oostra* Union, Groningen; — 22 *Boon* Aurora, Schiedam; *Niehof* Jantina Jetskelina, Londen.

HULL 22 Oct., *Keun Rz.* Johanna Catharina, Petersb.

KIEL 22 Oct., *Stenger* Gesina Margrietha, Petersb.

ODENSEE 16 Oct., *Konterman* Vr. Renske, Rendsburg.

KOPPENHAGE 20 Oct., *Doornbosch* Jetskalina Wija, Dundee; *Prins* Heerenveen, *Oorburg* Hendrika Ellida en *Hazewinkel* Clipper-Galjoot, n. Amst., *Mooi* Geertje en *Potjewijd* Afina, n. Londen, *Klunder* Gruno, n. Hamburg, allen v. Petersb.; *Mulder* Afina Agatha, v. Jacobstad n. Vlaardingen; — 21 *Bakker* Geertruida Femina, n. Amst. en *van der Wall* Alida Catharina, n. de Maas, beide v. Petersb.; *de Jonge* Pollux, n. Leith en *Kuiper* Annegiena Elsina, n. Delfzijl, beide v. Riga; — *Koning* Jonge Willem, v. Bremen.

HOLTENAU 20 Oct., *Gerritsma* Jonge Gerrit, v. Koningsb. n. Amst.

Vertrokken.

TEXEL 23 Oct., *Veldhuis* Prov. Overijssel, Dundee; — 24 kapit. lt. *v. Vreeland* Ned. instr. brik Zeehond, Konst.; *Duinker* Mentor, *Smit* Diligence, *Biesthorst* Zeevaart en *de Boer* Koophandel, Bat.; *Hogenstraten* Comm. des Konings v. d. Heim, Soerab.; *Tjakkes* Theodora Josina en *Boer* Haren, Sur.; *Bakker* Maria, Triest; *Kaspersma* Eendracht en *de Jong* 2 Zusters, Lond.; *Zeeman* Amerika, Swansea; *Giezen* Libra, Leith; *Hazewinkel* Radboud, Newc.

VLIE 22 Oct., *Korter* Jeltina, avont.

BROUWERSHAVEN 24 Oct., *Lourens* Jason, Bat.

LISSABON 12 Oct., *Beukema* de Marne, Triest.

FALMOUTH 22 Oct., *Wulp* Stad Schiedam, Liverpool.

SWANSEA 21 Oct., *Lohman* Roelfina Gerardina, Cadix.

LIVERPOOL 22 Oct., *Regtdoorzee* Vertrouwen, Curaçao.

SUNDERLAND 21 Oct., *Wap* Hollandia, Singapore.

HARTLEPOOL 21 Oct., *Waterborg* Karsina, Harlingen.

CUXHAVEN 24 Oct., *Wijgers* Johannes Hermanus, Paramaribo.

TRAVEMUNDE 22 Oct., *van Peer* Aukjen, Koningsb.; *Kuitse* Jonge Wigcher, de Oostzee; *Douwes* Aquarius, Greifswald.

SWINEMUNDE 19 Oct., *Bakker* Harmina Catharina, Delfzijl.

DANTZIG 19 Oct., *Sap* Broederliefde en *Dood* Christina Jantina, Amst.; *Klein* Alida Margaretha, Nantes; — 20 *Top* Maria Beerta, Antwerpen; *Slinger* Gesina, Bordeaux.

PILLUA 21 Oct., *Hitman* Twee Gebroeders, Londen; — 22 *Wijbes* Rimada Romina, Zwolle.

MEMEL 17 Oct., *Kwint* Anna Beerendina, Amst.; — 18 *Prins* Twee Broeders, Grangemouth.

NERVA 9 Oct., *Brouwer* Zwaantje Cornelia, Antw.; — 10 *Wortel* Alberdina, Gron.

BOLDERAA 18 Oct., *Landeweer* Zeevaart, de Maas.

In lading.

LIVERPOOL 20 Oct., *Deddes* Alberdina, Antw.

STOCKHOLM 16 Oct., *Biest* Alida Hendrika, Noordzee.

Zeilklaar.

LONDEN 21 Oct., *Blaak* Jantina en *Schuur* Zwaantina, Elseneur.

STOCKHOLM 14 Oct., *Gust* Magdalena Johanna, Engeland.

DELFZIJL, 24 Oct. Binnengekomen 20 Oct., *Finke* Trinette en 22 *Pot* Geziena, v. Laurvich; — 23 *Römelingh* Noordster, v. Frederikst.; *Roelfsema* Orion, Archangel; *Butter* 2 Broeders, Laurvich.

Vertrokken 24 Oct., *Dik* Annette Corn., Noorwegen.

TERMUNTERZIJL, 25 Oct. Binnengekomen 21 Oct., *Jansen* de Twee Gebroed. en 22 *Kloppenburg* Maria Elisab., v. Leer; — 23 *Bieze* Sophia, v. Bremerh.; *Groothuis* Alida, v. Noorw.; *Mooi* de Onderneming, v. Stettin; — 24 *Heringh* Irene, v. Noorw.

Vertrokken 2. Oct., *Bakker* Jantje, n. Leer; — 21 *Heiten* Ettiena en *Klockgeter* Margar., n. Oldersum; — 22 *Kuipers* Grietje Huisman, n. Noorw.; *Pasman* de Vr. Elisab., *Jansen* de 2 Gebroeders en *Pasman* Maria, n. Leer; — 25 *Groothuis* Alida, Oldersum.

OOSTMAHORN, 26 Oct. Ter reede den 23 Oct., *v. d. Zee* Neeltje, v. Noorw. n. Hamb.; *Dirks* Vier Gebroeders, v. Norderschleusen n. Amst.; — 24 *v. d. Veen* Margar. Hillegina, v. Noorw. n. Gron., aan boord hebbende de bemanning van het schip Marianne, kapit. *Tiemann*, met spoorijzer van Middlesbro naar Hamburg bestemd, welk schip door slecht weder lek geworden en den 23 Oct. N.O. van Schiermonnikoog in 7 à 8 voet water is gezonken. Van de inventaris is niets geborgen; *Wood* Charlotte, v. Ipswich en 25 *Colle* de jonge Pieter, beide n. Gron.; *Muntendam* Jacoba, v. Dantz. n. Zoltkamp.

Vertrokken 22 Oct., *Rasker* Geertruida, v. Steenwijk n. Gluckstad; *Bolmeijer* Onrust, v. Dock. n. Rendsb.; *Schuur* de Hoop, v. Dock. n. Altona; *Lever* Alberd., v. Dock. n. Sonderb.; *Klein* Jantina, v. Kampen n. Hamb.; — 23 *Meijer* Tekla, v. Amst. en *Klein* Maria Magdal., v. Rott., beide op avont.; *Klein* Klaasiena, v. Amst. n. Bremen; — 24 *Reijer* Jacobus Begeman, n. Sunderl. en *Pluktje* Harm. Henderika, n. Hull, beide v. Gron.; *Mudder* Margaretha, v. Amst. n. Emden.

ZOUTKAMP, 27 Oct. Binnengekomen 24 Oct., *Wood* Charlotte, v. Ipswich; *v. d. Veen* Margar. Hillech., v. Freder.; *Colle* Jonge Pieter en *Muntendam* Jacoba, Dantzig.

HARLINGEN, 26 Oct. Binnengekomen 19 Oct., *Bartels* Geziena, v. Amst.; *de Boer* Fenna, Dantzig; — 20 *Visser* Maria Paulina, 22 *de Boer* Johannes en *Brouwer* Elisabeth, Freder.; — 23 *Edema* Margar. Geziena, Koningsb.; *Haijer* de Goede Hoop en *de Groot* Drie Gezust., Freder.; *v. d. Wal* Helena, Memel; — 24 *de Boer* Willem, 25 *Lodewijks* Cathar. Arendina, Freder.; — 26 *Struik* Dankbaarheid, Dantz.; *Smit* Anna Elisab., *Stuut* Frits en Betsy en *Weima* Stad en Lande, Freder.; *Zwaal* Gijsbert Jan, Memel.

Vertrokken 23 Oct., *de Jong* Houthandel, Noorw.; *Schaafsma* Æolus, Schotland; — 24 *Kolkman* Wilhelmina, Engeland

---

GRONINGEN, 26 Oct. Volgens alhier ontvangen particulier berigt uit Baltishport den 15 Oct., is het schip Grijpskerk, kapit. *D. J. Zomerdijk*, van Petersburg naar Holland, aldaar den vorigen dag zwaar lek binnengeloopen, doch had, na een gedeelte der lading gelost te hebben, de lekkagie gevonden en was gereed de reis voort te zetten.

TONNINGEN, 24 October. De Holl. tjalk Geziena, kapit. *Kruse*, van Warverort met raapzaad naar Gent bestemd, is lek en met schade hier teruggekomen.

De Sond gepasseerd.

19 Oct.	*Drent*, Morgenster, v. Petersb. n. Londen.
	Niggebrugge, Enschede, v. Memel n. Harl., m. hout.
	Kasten, Hemmechiena Vroom, v. Petersb. n. Londen, m. haver.
21 ——	*Boersma*, Zwaantje Cornelia, v. Nerva n. Amst., m. hout.
	v. d. Ley, Alb. v. Panhuis, v. Petersb. n. Amst., m. rogge.
	Rijf, Mentor, v. Amst. n. de Oostzee, m. ballast.
22 ——	*Bakker*, Geertr. Femina, v. Petersb. n. Amst., m. rogge.
	Lootsman, Pomona, v. Petersb. n. Amst., m. rogge.
	Visser, Jonge Willem, v. Petersb. n. Amst., m. lijnzaad.
23 ——	*Post*, Gesina, v. Kogerpolder n. de Oostzee, m. ballast.
	Stutvoet, Annech. Harmina, v. Schiedam n. Dantzig, m. ijzer.
	Teensma, Adolph Eduard, v. Dantzig n. Harl., m. hout.
	Douwes, Sieka, v. Londen n. Koningsb., m. suiker.
	Bossinga, Berendina, v. Londen n. Riga, m. stukg.
	Dood, Christina Jantina, v. Dantzig n. Amst., m. hout.
	Breeland, Lummina Arentina, v. Petersb. n. Hamb., m. rogge.

De wind den 19 Oct. Z.O.; den 20sten N., Z.O., Z.Z.O.; den 21sten Z.O., Z., Z.Z.O.; den 22sten O.Z.O., Z.O., Z.; den 23sten W.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 24 Oct., *Tjebbes* Marianne, Lombock; *Brandt* Gerhardina, Dantz.; *Brook* Twee Broeders, Brem.; — 25 *Braunstahl* Herm. Isaak, Surin.; *Duiven* Herstelling, Cardiff; *Pijbes* Hermanna, Arch.; *Engelsman* Dina Marchina, *Spijkman* Juliana Louisa, *Teensma* Reintje en *Klasen* Magrietha, Petersb.; *de Jonge* Annechina, Dantz.; *Velvis* Cath. Groenewold en *Spelde* Twee Gebroeders, Brem.; — 26 *de Boer* Arjen Brouwer, Dantz.

TEXEL 25 Oct., *Coerkamp* Eersteling, Arch.; *Pomper* Fennechina Catharina, Dantz.; *Schenk* Ida Cornelia, Riga; *Waterborg* Karsina, Hartlepool; *de Jonge* Margrictha, Arch.; *Wegener* Vrouw Martha, Petersb.; *Boersma* Cath. Wilhelmina en *Niggeprugge* Stad Enschedé, Memel; — 26 *Buikes* Santa Rosa, Curaçao.

VLIE 23 Oct., *Teensma* Reintje en *Klasen* Margrietha, Petersb.; *de Jong* Annegina, Dantz.; *de Groot* 3 Gezusters en *Hendriksen* Concordia, Frederikstad.

HELVOET 25 Sept., *Potjer* Sicco, *Jonker* Annagiena, *Hazewinkel* Prudence en *Feninga* Drie Gebroeders, Arch.; *Drenth* Tjapko Schuringa, Petersb.; *Wessels* Elisab. Machteliua, Riga; *Vernes* Merwestroom en *Lambach* de Gier, Bergen; *Vroom* Morgenster, Arch.; *Boomstra* Mina, Riga; *Oversluizen* Zeus, Hammerfest.

VLISSINGEN 24 Oct., *Das* Hermanna Das en *Meezenbroek* Wierdina Hendrika, Kroonstad; *van Ingen* Hendrik Willem Karel en *Vos* Anna Luitsia, Riga.

LONDEN 24 Oct., *Flens* Johanna Geert., Rott.; *Flik* Marianne Beerta, Memel; *Spanjaard* Avontuur, Leuven; *Smit* Jantje, Dantzig.

Bij DOUVRES 23 Oct., *Draijer* Madura, v. Padang n. Rott.

DUNDEE 22 Oct., *v. d. Veen* Maria Janna Jac. Berendina, Amst.; *Zeilinga* Agatha, Petersb.

ABERDEEN 22 Oct., *Zweers* Fokkelina Amalia, Koningsb.

NORTH SHIELDS 23 Oct., *Noordhoek* Kurkhandel, Rott.

HULL 22 Oct., *Mulder* Harmine, Nyhamn.

DUINKERKEN 22 Oct., *Visser* Prins van Oranje, Rott.

ST. NAZAIRE 22 Oct., *Goosens* Cornelia, Rott.

BORDEAUX 23 Oct., *Prak* Jonker van Slochteren, Libau.

TRIEST 22 Oct., *Coerkamp* Elisab. Helena, Amst.

Vertrokken.

AMSTERDAM 24 Oct., *Brandts* Stad Haarlem, Surin.; *Kramer* Zeeploeg, Cheribon; *Mulder* Nijverheid, Newc.; *Teensma* Jacoba, Hamb.; *Veldkamp* Anna, Leer; — 25 *Dekker* Komeet, Curaçao; — 26 *Visser* Gezusters, Cadix.

TEXEL 25 Oct., *Koning* Johanna Marchina, Newc.

VLIE 23 Oct., *Korter* Jeltina, avont.

LIVERPOOL 22 Oct., *Oltmans* Maria Cornelia, Buenos-Ayres.

MARSEILLE 22 Oct., *Bakker* Josina Louisa, Hamburg.

KROONSTAD 13 Oct., *Smit* Allegonda Rensina en *Kuiper* Hendrika Hillegina, Amst.

HANDELSBERIGTEN.

Prijs van het Grof Roggenbrood.

GRONINGEN, 26 *October* 1857.

4 Nederl. ℔ 36 cent.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 26 *October*.

NEDERL., Werkel. Schuld 2½ pCt. 62; Dito Dito 3 pCt. 74⅛; Dito Dito 4 pCt. 95⅜. — BELGIË, bij *Rothschild*, 2½ pCt. 50. — SPANJE, Onbep. Stukken 1¼ pCt. 24 15/16; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. 36⅝; Dito Buitenl. £ 85, 3 pCt. 41¼. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 43¼; Dito 1856, 3 pCt. 43. — RUSLAND, bij *Hope* en Co. 1798 en 1816 5 pCt. 102¾; Dito te Londen 4½ pCt. 93½; Dito bij *Stieglitz*, 1855, 6de serie, 5 pCt. 98 1/16. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 71¼; Dito Dito 2½ pCt. 37¼; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. 83⅜; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. 73¼. — MEXICO, Onbep. Stukken 3 pCt. 17⅞.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 27 *October*.

TARWE.	GERST.	
Oude 1856 70 ℔ *f* 8,00	Wtr. 1857 54 ℔ *f* 5,35	Zw. Voer 40 ℔ *f* 4,05
Oml. 1857 70 - - 7,60	- 56 - - 5,70	- - 42 - -
- - 72 - - 8,10	- 58 - - 6,10	- - 44 - -
- - 74 - - 8,60	Zomer 54 - -	BOONEN.
- Old. 70 - - 7,40	- 56 - -	Paardeb. *f* 8,10,30
- - 72 - - 7,90	N.Knobbe 60 - - 6,30	Gr. Erwt. *f* , *f*
- - 74 - - 8,40	- 62 - - 6,70	Graauwe dito *f* , *f*
ROGGE.	HAVER.	ZADEN, ENZ.
Inland. 60 ℔ *f*	Dikke 36 ℔ *f*	Old.Koolz. *f* 12 a *f* 13,25
- 64 - - 5,70	- 38 - - 3,70	Oml. dito *f* 13,40
- 66 - - 6,10	- 40 - - 3,90	Kromhorn *f* 13,75
N. 1857 68 - - 6,65	- 42 - - 4,10	Zomerzaad *f*
- 70 - - 7,05	- 44 - - 4,30	Aveelzaad *f*
- 72 - - 7,45	- 46 - - 4,50	G. Mosterdz. *f*
BOEKWEIT.	- 48 - - 4,70	Boterzaad *f*
N.Gr.Zd. 64 ℔ *f* 5,90	- 50 - - 4,90	Lijnzaad *f*
- - 66 - - 6,40	WitteVoer 36 - - 3,70	Boterzaad *f* , *f*
- - 68 - - 6,90	- - 38 - - 3,90	Gr. Gort *f* 10,50,75
N. Zw.- 64 - - 5,75	- - 40 - - 4,10	Parel dito *f* 13 a *f* 15,50
- - 66 - - 6,25	N. Zw. - 36 - - 3,60	Raapolie per vat *f* 43
- - 68 - - 6,75	- - 38 - - 3,85	
Veen 64 - - 5,65		

Tarwe tot iets lagere prijzen met weinig handel. — Rogge goed prijshoudend. — Boekweit 20 cent lager afgegeven. — Gerst slap, en vond tot 30 cent lager, nog bijna geene koopers. — Haver over 't geheel mede niet dan 10 a 15 cent lager te plaatsen. — Boonen nagenoeg in een doen. — Gort stil. — Koolzaad als genoteerd te vergeefs aangeboden.

AMSTERDAM, 24 *Oct.* Hennep: Er is bij partij gedaan in Venetiaansche PC, waardoor dit merk op 76 bondjes na is opgeruimd. In de overige soorten was de handel onbelangrijk.

AMSTERDAM, 26 *Oct.* Tarwe flaauw met weinig handel: 129 ℔ b. Pools. *f* 340 bij partij; 130, 132 ℔ n. dito *f* 350, *f* 360; 134 ℔ n. Nassaud. *f* 320; 160 ℔ Bovenlandsche *f* 305. — Gedr. Rogge *f* 2 a *f* 3 hooger, ongedr. prijsh.: 118 ℔ Archangel *f* 180 aan de Zaan; 118 ℔ Petersb. *f* 176, *f* 177; 117 ℔ dito *f* 174, *f* 175; 122 ℔ Belg. *f* 208; 123 ℔ Pruis. *f* 202; 124 ℔ p. dito *f* 215; 121 ℔ j. Holst. *f* 183. — Boekweit met weinig omgang als volgt verkocht: 119 ℔ Amersfoorter *f* 250; 118 ℔ Overijssel Zand *f* 230; 140 Ned. ℔ Inl. Veen *f* 219.

Koolzaad op het najaar hooger betaald, op het voorjaar onveranderd: Elve 69 p. vl.; op 9 vat in Oct. 74½ p. vl.; Nov. 75 p. vl.; Dec. 76 p. vl.; April 77½ p. vl. — Lijnzaad flaauw: 113 ℔ Berdianski *f* 400. — Raapolie dadelijk en op levering op de gebleven prijzen van voorgaanden marktdag onveranderd: op 6/w. *f* 44,25; vlieg. *f* 43 a *f* 42,75; Nov. *f* 42,50 a *f* 42,25; Dec. *f* 42,75 a *f* 42,50 a *f* 43; Mei *f* 43,50 a *f* 44. — Lijnolie dadelijk en op levering flaauwer: op 6/w. *f* 44,25; vlieg. *f* 43; Nov. *f* 42,25 a *f* 41,75; Dec. *f* 40,75 a *f* 40,25; Maart *f* 39,75 a *f* 39,50; April *f* 40 a *f* 39,75; Mei *f* 40. — Hennepolie op 6/w. *f* 47,25; vlieg. *f* 46. — Raapkoeken *f* 88 a *f* 94. — Lijnkoeken *f* 12 a *f* 14.

SCHIEDAM, 24 *October*. Moutwijn *f* 17,75; Jenever *f* 23,25; Amst. Proef *f* 24,50.

ROTTERDAM, 26 *October*. Tarwe: Nieuwe p. bl. jar. Zeeuwsche *f* 10,30 a *f* 10,80; mind., bl. en ger. van *f* 10, *f* 9,50 a *f* 8,50. Roode tot *f* 30 lager met weinig aftrek. 160, 161 ℔ j. Hoogl. Kl. *f* 350; 162 ℔ dito dito *f* 330; 170 ℔ n. dito dito *f* 350, *f* 360. — Rogge: Inl. tot 30 ct. lager moeijelijk te verkoopen. Vlaams. en Zeeuws., *f* 7 a *f* 7,20; Overm. *f* 6,80 a *f* 7; mind. en Noordbr. *f* 6,50 a *f* 6,70. Overige soorten met weinig vertier. — Boekweit minder ter veil, nogtans met kleine vraag op 140 ℔ Noordbr. *f* 238, *f* 245. — Gerst flaauwer en 10 a 20 ct. lager; Zomer *f* 6,60 a *f* 6,80; mind. soorten *f* 6 a *f* 6,30. — Haver mede 20 ct. lager verkocht; dikke *f* 4,30 a *f* 5,30; lange *f* 4 a *f* 4,50; mindere *f* 3,20 a *f* 3,80. — Paardeboonen 20 a 30 ct. lager, ofschoon niet ruim ter veil; p. dr. bl. *f* 7,50 a *f* 7,80; mind. *f* 7 a *f* 7,40. — Erwten ondergingen mede eene prijsvermindering van 25 ct. N. gr. bl. *f* 9,50 a *f* 10; mind. *f* 8 a *f* 9; kleine dito van *f* 8 tot *f* 9. — Koolzaad met weinig verandering en kleinen handel.

LONDEN, 23 *October*. De graanmarkt was heden niet druk bezocht en de kooplust voor alle soorten Tarwe uiterst beperkt, zoodat, waar omzettingen tot stand kwamen, eene prijsvermindering van 1 sh. ingewilligd werd. Alle overige graan-artikelen gingen mede niet dan slepende van de hand; nieuwe Haver zelfs iets lager.

Van den 26sten. Granen bij eene flaauwe stemming lager; van vreemde was een ruime aanvoer.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 27 *Oct.* De prijs der boter was heden: 1ste soort *f* 47; 2de soort *f* 43.

LEEUWARDEN, 23 *Oct.* De prijs der Boter was heden *f* 50,00.

AMSTERDAM, 26 *October*. De prijs der Boter was heden als volgt: Friesche *f* 54 a *f* 56; Kuinder *f* 54 a *f* 55; Kamper *f* 54 a *f* 56; Deventer *f* 49 a *f* 52; Zwolsche *f* 53 a *f* 55.

LONDEN, 23 *October*. De aanvoeren van Boter gedurende de afgeloopen week bestonden uit: van Harlingen 2095 vs., Havre 1786, Ostende 474, Antwerpen 132, Rotterdam 760, Hamburg 74. Boter was goed gevraagd, maar beste Friesche daalde op 114 a 116 sh. per cwt., surplus 106 a 108 sh., 2de kwal. 94 a 98 sh., Hollands. 94 a 100 sh., Kamper en Zwolsche 110 a 114 sh., Bosscher 94 a 102 sh., Groninger 104 a 106 sh., Geldersche 84 a 86 sh., Emden en Leer 104 a 106 sh., Holst. en Kiel 116 a 118 sh.

LONDEN, 26 *October*. Friesche Boter 118 sh., Gron. 84 sh.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 27 *Oct.* Ter veemarkt waren heden slechts ongeveer 25 runderen aangebragt, en er ging bijna niets om, zoodat er geene prijzen kunnen worden genoteerd; schapen ruim ter markt en de handel tamelijk, van *f* 14 tot *f* 18; van varkens veel aanvoer en vlugge verkoop, ouden van *f* 30 tot *f* 50; jongen van *f* 5 tot *f* 37.

LEEUWARDEN, 23 *Oct.* Aangevoerd 750 a 800 runderen, waarvan 450 vetten, de overige melk- en kalfkoeijen; de handel was niet williger, vooral in de vette beesten, die iederen marktdag in kwaliteit achteruit gaan, zóó zelfs, dat de puike soorten geheel ontbreken; er waren ca. 100 kalveren, die goed prijs houden; 400 schapen, veel lager, en ongeveer 200 varkens, die steeds gereede koopers vinden.

LONDEN, 23 *October*. De veemarkt was slechts matig voorzien en toch bleef de omzet traag tot de verlaagde notering van l.l. Maandag.

LONDEN, 26 *October*. De aanvoer ter veemarkt bestond uit 5548 runderen, 120 kalveren en 21,060 schapen. Runderen onveranderd; kalveren en schapen waren iets beter in prijs.

ADVERTENTIEN.

Natuurkundig Genootschap.

Op MORGEN, WOENSDAG den 28sten Oct., te *zes* uur. Sprekers: Dr. W. GLEUNS en Prof. H. C. VAN HALL.

A. W. ALINGS, *Secretaris.*

Nederlandsch Bijbelgenootschap,

Afdeeling *LEENS*.

OPENLIJKE VERGADERING op ZONDAG den 1sten November 1857, des namiddags te *half drie*, in de KERK te *Wehe.* Redenaar: Ds. **C. T. LUBBERS.** — ZANGKOOR van de Zangvereeniging *de Marne.*

Na de Godsdienstoefening: **ZAMENKOMST** van LEDEN en BEGUNSTIGERS ten Huize van NOORDHOEK. — VERSLAGEN, MEDEDEELINGEN, UITDEELING van BIJBELS, ENZ.

J. DOUWES, JR.,
Secretaris der Afdeeling.

PROVINCIALE SOCIETEIT.

De LEDEN worden uitgenoodigd, de **AVONDVERGADERING** van **Dingsdag den derden November aanstaande** te willen bijwonen, ten einde deel te nemen aan de WERKZAAMHEDEN, bij artikel 5 en 10 van het Reglement omschreven, terwijl gedachtenwisseling over Provinciale belangen op dit oogenblik stof genoeg opleveren om den tijd nuttig te besteden.

GROOT-ZEEWIJK, 26 October 1857.

De Voorzitter der Societeit:
G. REINDERS.

SOCIETEIT *de Harmonie*.

GROOT VOCAAL EN INSTRUMENTAAL CONCERT, op DONDERDAG den 29sten October 1857, des avonds te 7 uur, door Mevrouw **L. GOMEZ DE WOLOWSKA** en den Heer **ALEXANDER DE WOLOWSKI**, in de GROOTE ZAAL van de SOCIETEIT.

Hiervan kan alleen gebruik worden gemaakt door de LEDEN van de Societeit en hunne Dames, tegen betaling van vijftig Cent per Persoon.

De Directie:
B. D. H. TELLEGEN,
Secretaris.

*** Met DANK ontvangen voor een waardig **GEDENKTEEKEN** voor **LUTHER** te ***Worms***, van N. N. de som van *f* 10,00.

GRONINGEN, 27 October 1857.

P. HOFSTEDE DE GROOT.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Ondertrouwd:

Mr. JAN GEERTSEMA VAN WIJCHGEL VAN SCHILDWOLDE

en

EMILIE CHARLOTTE WILHELMINE VAN GELDROP.

Den Huize WIJCHGELSHEIM, te *Schildwolde*, 26 October 1857.

Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

SAM. MEIHUIZEN, van *Martenshoek*,

en

ROELINA GIEZEN.

MUNTENDAM, 22 October 1857.

Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

Mr. J. W. TH. SWATERS VAN SCHAUMBURG

en

T. G. SMIDT.

ASSEN, 23 October 1857.

Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

Mr. T. W. SIERTSEMA

en

E. A. NAUTA.

VEENDAM, 24 October 1857.

*** Heden beviel van eenen ZOON JOHANNA JUCHTER, Echtgenoot van

B. BARENDS.

GRONINGEN, 22 October 1857.

*** KROON-POLDER, 22 October 1857. Bevallen van eene DOCHTER JACOBA SISSINGH, Echtgenoot van

G. BUSSCHER MULLER.

Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eene DOCHTER EVA SCHELTENS, geliefde Echtgenoot van

J. H. DEELMAN.

GRONINGEN, 23 October 1857.

*** GROLLOO (*Drenthe*), 23 October 1857. Heden beviel zeer voorspoedig van een ZOON A. G. BORGESIUS, veelgeliefde Echtgenoot van

C. BOLT.

*** Heden overleed, na eene langdurige sukkeling, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot en mijner Kinderen zorgdragende Vader, BERENT PLENTER, in den ouderdom van 55 jaren, met wien ik door den band des huwelijks bijna 25 jaren in liefde verbonden ben geweest. Diep bedroefd, staar ik met mijne Kinderen en Behuwd-Zoon op het dierbaar overschot, doch wij wenschen in Gods wil te berusten.

GRONINGEN, 21 October 1857.

R. BROEKSEMA, Wed. B. PLENTER.

*** Heden overleed onze eenigste en veelgeliefde Zoon LUBBERTUS, tot bittere droefheid van zijne Ouders, beide Zusters, aangehuwde Broeders en velen, die hem liefhadden. — Zes zijner Broeders en Zusters gingen hem in de eeuwigheid voor. — Juist op zijn 32sten verjaardag trof hem eene beroerte, die na 36 uren een einde maakte aan zijn voor ons zoo dierbaar leven.

LEENS, 22 October 1857.

J. J. RIETEMA.

E. RIETEMA-KUIPERS.

Wegens veelvuldige Betrekkingen, diene deze algemeene tevens voor bijzondere kennisgeving.

*** GRONINGEN, 22 October 1857. Heden overleed, tot mijne diepe smart, in den krachtvollen leeftijd van ruim 42 jaren, mijne geliefde Echtgenoot, ANJE EBELS; mij nalatende eene Dochter uit eene gelukkige verbindtenis van ruim 18 jaren.

EPPO TONKES.

*** Heden avond omstreeks half tien overleed alhier, zacht en kalm, aan de gevolgen van eene uitterende ziekte, onze oudste en innig geliefde Dochter LAMMECHIEN, in den ouderdom van 20 jaren en ruim 7 maanden.

ASSEN, 24 October 1857.

J. BARENDS,
Goud- en Zilverwerker.
G. BARENDS, geb. DIJKSTRA.

*** BOURTANGE, 24 October 1857. Heden werd ik en mijne drie nog overgeblevene Zonen op nieuw in diepen rouw gedompeld, door het afsterven van mijne hartelijk beminde Echtgenoot, GEESJE BRUINS, in den ouderdom van bijna 55 jaren, na eene huwelijks-vereeniging van bijna 29 jaren. De Hemelsche Vader, die mij in haar zulk eene getrouwe en liefhebbende Gade, en onzen Kinderen zulk eene zorgdragende Moeder schonk, vertrooste ons bij dit onherstelbaar verlies.

H. LEEMHUIS, *Predikant.*

GOEDKOOPE AANBIEDING

tot den 1sten December 1857, a contant.

DRENTHSCHE VOLKSALMANAK,

vijftien jaargangen, 1837—1851 compleet,

in plaats van *f* **15.20**, voor *f* **5.50.**

AFZONDERLIJKE JAARGANGEN voor **50 Cent.**

De bestellingen kunnen geschieden bij den Uitgever en bij iederen Boekhandelaar.

DE LETTERKUNDIGE NALATENSCHAP

van J. VAN LEEUWEN,

bestaande in eene **zeer belangrijke** verzameling **BOEKEN, HANDSCHRIFTEN, PLATEN, PORTRETTEN, ENZ.**, waaronder vele **zeldzame** Stukken, meerendeels fraai gebonden en opgezet, zal op MAANDAG den 2den November 1857, te *Leeuwarden*, door den Boekhandelaar **W. EEKHOFF**, worden verkocht, volgens daarvan uitgegeven CATALOGUS.

*** De ondergeteekende, Drukker en Uitgever der

VADERLANDSCHE LETTEROEFENINGEN,

neemt de vrijheid de aandacht van het Publiek op zijne onderneming te vestigen. Hij mag zich verblijden in vermeerderde belangstelling, sinds het Tijdschrift met den Jaargang 1857 verschenen is onder eene andere Redactie, namelijk onder die van den Heer A. LOOSJES, Predikant bij de Doopsgezinde Gemeente te *Amsterdam*. Reeds in den loop van dit jaar zag hij het getal zijner Abonnenten vermeerderen, terwijl hij het vertrouwen koestert, dat eene dergelijke aangename ondervinding hem bij het openen van den Jaargang 1858 wacht. Ten einde de bekendheid met zijn Tijdschrift te bevorderen, verklaart hij zich bereid, aan HH. Directeuren van

Leesgezelschappen

of aan anderen, die zulks verlangen, op verzoek van hunnen gewonen Boekhandelaar, een paar Nommers van den loopenden Jaargang **gratis** te verschaffen, om in de Leesgezelschappen of Leeskringen te circuleren.

's Jaarlijks verschijnen **16** Nommers, te zamen 104 à 108 vellen druks, tegen den prijs van *f* 11,20.

AMSTERDAM, 15 October 1857.

P. ELLERMAN,
Rokin, A 397.

*** Bij **J. DE LANGE**, te *Deventer*, ziet het licht:

VERZAMELING van Koninklijke Besluiten en Ministeriële Aanschrijvingen betrekkelijk **Onderwerpen van Politie. (1852—1857.)** Benevens een **Aanhangsel**, bevattende eene korte aanwijzing van datgene wat bij enkele Wetten en Koninklijke Besluiten strafbaar is gesteld .... *f* 2—00.

DE WET van den 13den Augustus 1849, (*Staatsbl.* no. 39,) regelende de toelating en uitzetting van **Vreemdelingen**, benevens de daartoe betrekkelijke Ministeriële Aanschrijvingen .... *f* 0—90.

FAILLISSEMENT.

Bij Vonnis van de ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen*, van den zesentwintigsten October 1857, op de expeditie geregistreerd, is **JAN REINDER NIEWOLD**, gepatenteerd als *Koopman, Commissionair buitenlands en binnenlands, en Verhuurder van Paard en Rijtuig*, wonende te *Groningen*, verklaard te zijn in staat van **FAILLISSEMENT**, met bepaling dat hetzelve is aangevangen den vierentwintigsten October l.l., en is voorts bij datzelide Vonnis tot **Regter-Commissaris** benoemd de Edel Achtb. Heer Mr. C. STAR BUSMANN, President der voornoemde Regtbank, en tot **Curator** aangesteld Mr. M. A. DE SAVORNIN LOHMAN, Advokaat te *Groningen*.

De Curator:
Mr. M. A. DE SAVORNIN LOHMAN.

VEEMARKT te *Middelstum*.

Op de **NAJAARS-VEEMARKT** alhier, dit jaar invallende op **Maandag den 2den November**, zal al het van buiten de Gemeente ingevoerd wordende **RUNDVEE** van **Gezondheidspassen** moeten zijn voorzien. Zullende voorts alle **SPELEN** om **Geld** bij die gelegenheid STRENGELIJK worden **geweerd.**

MIDDELSTUM, 23 October 1857.

De Burgemeester:
T. PLAAT.

WATERSCHAP HUNSINGO.

Het HOOFDBESTUUR verwittigt hierbij belanghebbenden, dat de GELDLEENING naar 4 pCt. uit gebrek aan deelneming niet doorgaat, en **opent thans**, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, **eene GELDLEENING, ten laste van het WATERSCHAP HUNSINGO, groot *f* 375,000, rentende 's jaars naar $4\frac{1}{2}$ pCt.** De INTEEKENING op dezelve kan plaats hebben van den 28sten OCTOBER tot des middags van den 3den NOVEMBER, te *Onderdendam*, in het WATERSCHAPSHUIS, bij al de LEDEN van het HOOFDBESTUUR en de Heeren VAN HASSELT, SENIOR en JUNIOR, UNIA VAN NAERSSEN en K. MESDAG EN ZONEN, te *Groningen*, waar overal het PLAN ter i n z a g e te bekomen is. — Zoo de Inschrijving vroeger het bovenstaand bedrag zal hebben bereikt, zal de deelneming voor den 2den November gesloten worden.

De Voorzitter van het Hoofdbestuur:
Mr. A. J. VAN ROIJEN.

De GECOMMITTEERDE SCHEPPERS uit het GENERALE ZIJLVEST der *DRIE DELFZIJLEN* gedenken, op DINGSDAG den derden November e.k., te elf uur des voormiddags, bij de Zijlen te *Delfzijl*, publiek te verkoopen: twee of meer **OUDE VLOEDDEUREN** en hetgeen er meer aan **AFBRAAAK** zal worden gepresenteerd.

SLOCHTEREN, 26 October 1857.

De Overste Schepper:
W. HORA SICCAMA VAN SLOCHTEREN.

De Secretaris:
R. P. CLEVERINGA, J.z.

Na bekomen Regterlijk Verlof, zal in den loop van den aanstaanden Winter publiek worden verkocht: Eene ruime, tot vele Affaires geschikte **BEHUIZING**, get. A 77, staande Westzijde in de Oude Ebbingestraat alhier; waarvan het Benedenhuis door Mejuffer DE GEUS in huur wordt bewoond, toebehoorende aan de Erven van wijlen Mejufvrouw de Weduwe T. COPINGA.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

*** De Notaris **W. A. EVERTSZ**, te *Oldeboorn*, zal, op WOENSDAG den 4den November 1857, des morgens te *half negen*, ten Sterfhuize van de Wedw. H. S. RIJPKEMA, te *Terhorne*, de posten boven de *f* 20 op zes maanden crediet, verkoopen:

I. Een **uitmuntend gezond Beslag VEE**, waaronder nog **geene Longziekte** heeft geheerscht, bestaande in: 30 MELK-, KALVE- en VAREKOEIJEN, 1 vette KOE, 8 KALVERIEREN, 1 ENTERSTIER, 8 KALVERS, 4 SCHAPEN, 4 LAMMEREN, 1 best OUD VARKEN, 2 BIGGEN, 1 zwart MERRIE- en 1 dito ENTERPAARD.

II. **BOERENREEUW en GEREEDSCHAPPEN**, als: 2 HOOIWAGENS, groote KAASKETEL, KERN, KAASPERS, een aantal HOUTEN ADEN, KOPEREN en HOUTEN EMMERS, MELKVATEN, TROGGEN en hetgeen verder tot eene complete *BOERDERIJ* behoort.

III. **VAARTUIGEN**, als: 1 JAGT van ongeveer 5 Ellen, 40 Duimen lengte; 1 PRAAM en 1 ROEIBOOT.

IV. In 12 Perceelen: ongeveer **210,000** halve Ned. Ponden best gewonnen en uitmuntend **HOOI**, en verder nog **800** Bossen **RIET.** Het Hooi kan tot den 12den April 1858 in de Schuur blijven zitten, en te Water vervoerd worden.

Dezelfde **NOTARIS** zal, op DONDERDAG den 5den November 1857, des namiddags te *drie* uur, bij den Kastelein S. H. RIJPKEMA, te *Terhorne*, provisioneel verkoopen:

Eene uitmuntend beste **ZATHE** en **LANDEN** met ruime en sterke BOERENHUIZING en SCHUUR, no. 130, te *Terhorne*, uitgestrekte HOVING en de daarbij behoorende WEIDE- en HOOILANDEN, cum annexis, te zamen groot 42 Bunders, 20 Roeden, 46 Ellen. Deze Zathe ligt onmiddellijk aan den bijna voltooiden Kunstweg van *Terhorne* naar den Straatweg onder *Akkrum*. De Weide- en Hooilanden zijn van beste kwaliteit en bijzonder vruchtbaar, waarvan de laatsten meest alle aan Vaarwaters liggen en jaarlijks twee en zelfs driemalen gehooid kunnen worden. Verkoopboekjes en nadere inlichtingen te bekomen bij den Notaris.

*** Ten overstaan van de Notarissen Mrs. **S. C. H. PICCARDT** en **B. H. VIËTOR**, gedenken de Erven wijlen den Heer P. J. HUISINGA en Mejufvrouw T. SCHOLTENS, in leven Echelieden, op WOENSDAG den 25sten November 1857, des avonds te 5 uur, ten Huize van den Logementhouder J. C. DE BOER, te *Oude Pekela*, in openlijke Veiling te verkoopen:

I. Eene aanzienlijke **HEEREN BEHUIZING**, voorzien van onderscheidene, meest BEHANGENE en GEPLAFONEERDE BENEDEN- en BOVENVERTREKKEN, KELDERS, WASCHHUIS, KEUKEN en verdere GERIJFELIJKHEDEN, met groote SCHUUR en STALLING voor Paarden en Koeijen, benevens afzonderlijk KOETSHUIS, met daarachter gelegene **HOVEN en TUINEN**, waarin vele fijne VRUCHTDRAGENDE BOOMEN en HEESTERS, met eene opstrekkende plaats best GROEN- en BOUWLAND, strekkende van af het Hoofddiep tot aan de Hoornderzwette; alles staande en gelegen te *Oude Pekela*, Zuidkant, te zamen groot 19 Bunders, 21 Roeden, 70 Ellen.

II. Eene BEHUIZING en daarbij behoorende GROND, onmiddellijk aan Perceel I staande en gelegen.

III. Een afzonderlijken TUIN, ten Oosten de Wijk gelegen.

IV. 13 Bunders, 78 Roeden, 20 Ellen GROEN- en BOUWLAND, met eenigen BOSCH-, DALGROND en HOOGVEEN, ten Oosten de Wijk, naast Perceel I, in eene opstrekking gelegen, in 15 Perceelen; — en

V. 1 Bunder, 05 Roeden, 60 Ellen uitmuntend GROENLAND, aan het Winschoter Voetpad gelegen.

Perceel I is van heden af te bezigtigen op BEWIJZEN VAN TOEGANG, te verkrijgen bij de Executeuren-Testamentair, de Heeren F. K. NANTKES en D. P. KOLK, te *Oude Pekela*; terwijl de Verkoop-Conditiën acht dagen vóór den Verkoop ter lezing zullen liggen ten Huize van Verkoop, alsmede ten Kantore van den Notaris Mr. B. HAITZEMA VIËTOR, te *Winschoten*.

HOUTVEILING,

ONDER WERKELIJKE HOUTKOOPERS, op DONDERDAG den 29sten October 1857, des voormiddags te 11 uur, ten Huize van den Logementhouder G. TER STEEG, te *Delfzijl*, van:

Pl. min. **2000** stuks FREDERIKSTADSCHE en LAURVIGSCHE MAATS en OVERMAATS VUREN **BALKEN**, eene groote partij GREENEN **BALKEN** **DEELEN**, alsmede **JUFFERS**, **KOLDERS**, **ELLINGS, ENZ.**

Mr. H. J. OFFERHAUS, *Nots.*

TE HUUR:

Eene nieuw betimmerde **WINKELBEHUIZING**, in het midden dezer Stad, zeer geschikt voor een **MANUFACTUURWINKEL.** Adres met gesloten Briefjes, onder Lett. Z, aan het BUREAU dezer COURANT.

ER WORDT

TE KOOP AANGEBODEN:

Een extra-ordinair, met zorg onderhouden **IJZEREN STOOMSCHIP**, thans nog in de Vaart met DUBBELE MACHINES, te zamen zestig paardekrachten middelbare druk; volgens Nedl. Meetbrief lang **24** Ell., **77** Dm., wijd **4** Ell., **78** Dm., hol **1** El, **62** Dm., en alzoo gemeten op **234** Tonnen met inbegrip der Machinekamer; zeer geschikt voor **korte Zeereizen.**

Breeder volgens INVENTARIS en BERIGT bij den Makelaar W. MEETER, te *Zwolle*. Brieven franko.

Let wel!

Op heden ontvangen: Eenige **GOUDEN** en **ZILVEREN HORLOGIËN**, alsmede FRANSCHE en DUITSCHE **PENDULES.**

N.B. Ondergeteekende blijft zich bij voortduring minzaam aan zijne geëerde Begunstigers aanbevelen in het **Repareren** van alle soorten van **UURWERKEN**, als: CHRONOMETERS, DUPLEX, LEVER-, ANKER-, CILINDER-, SPELENDE REPETITIE- en gewone ZAK-HORLOGIËN.

H. J. VAN DEN VELDE,
Horlogiemaker in de Steentilstraat.

Ondergeteekende berigt aan hare geëerde Begunstigers, dat zij heeft ontvangen de **MODELLEN** van **WINTERHOEDEN**, **BLOEMEN** en **LINTEN**, en beveelt zich in ieders gunst.

GRONINGEN, 27 October 1857.

Wed. B. PEKELAER.

Bij J. K. Mulder,

in de Zwanenstraat, beste TEXELSCHE OESTERS, à 3 Gld. de 100.

BIJ I. EN J. OPPENHEIM,

Boek- en Stads-drukkers, aan de **Noorderhaven**, zijn voor de **234**ste STAATS-LOTERIJ **HEELE** en **GEDEELTEN** van **LOTEN** volgens Prijs-Courant te bekomen.

Ontvangen aan het Magazijn van

W. FEIS, Rz., te *Winschoten*:

de **nieuwe PARIJZER MODELLEN** van DAMES MANTELS, HOEDEN en MUTSEN; verder vele **fraaije stoffen** voor KLEEDJES, CHALES LONGES en andere NOUVEAUTÉS.

Voorts is het **HEEREN-KLEEDINGMAGAZIJN** thans **ruim voorzien** van RAGLANS, GEDOUBLEERDE PALETOTS, JASSEN, fraaije PATRONEN van ZIJDEN-FLUWEELEN VESTEN, BUXKINS, DRAPS DE RUSSIE, ESQUIMEAUX, ENZ.

Heeren Houthandelaren.

Volgens telegrafisch berigt van de Heeren BUGGE & COMP. uit *Laurvig*, gedateerd den 25sten October, hadden zij eene **groote partij BALKEN** aangevoerd gekregen.

R. SWARTWOLT,

Onderwijzer te *Peize*, verlangt een **ONDERMEESTER** van den **2den** of **3den Rang.**

De Heer BANGMA, Landeigenaar bij *Harlingen*, sukkelde erg aan eene maagkwaal, die alle geneeskundige hulp trotseerde en hem geheel vermagerde; de **REVALENTA** heeft hem geheel hersteld.

Eene Vrouw in het dorp *Zurich* in onze nabijheid, die al lang sukkelend geweest is, haalde van daag haar tweede busje **REVALENTA**, en vertelde mij, dat zij bij de eerste bus beterschap gevonden had. Zulke gevallen komen mij dagelijks voor; enz.

HARLINGEN, 2 Augustus 1856.

P. L. MIRANDE Pz.

Door de spijsverteringsorganen te versterken, derzelver verrigtingen te regelen en het bloed te zuiveren, geneest Dubarry's Revalenta de volgende ziekten:

Verstoppingen, maagkramp, maagpijn, hoest, aamborstigheid, diarrhaea, oprispingen, zuur, kolijk, zenuwziekten, koortsen, stuipen, vloed, zinkings, slijm, hartkloppingen, hoofdpijn, duizeling, graveel, vernaauwingen, maagkanker, scheurbuik, klieren, tering, rheumatische aandoeningen, griep, misselijkheid en braking.

Het is zonder tegenspraak de eenvoudigste en minst kostbare wijze van genezing. Gezond, voedend en krachtgevend, kan zij alle andere spijzen vervangen. Men bereidt ze op verschillende wijzen voor ontbijt, tusschenuurtje, middagmaal en avonden. Een maaltijd kost slechts $6\frac{1}{2}$ à 10 Centen al naar gelang men eene groote of kleine Bus neemt.

Men zij op zijne hoede tegen nagemaakte soorten; de echte Revalenta van de Heeren BARRY DU BARRY & Co., 77 Regentstreet London, wordt verkocht door onderstaande Dépôts en zijn de blikken bussen omwikkeld met omslagen waarop eene menigte attesten in de **Hollandsche** taal gedrukt staan.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Assen*, H. P. A. v. GORCUM; *Appingedam*, S. RITSEMA; *Delfzijl*, T. J. WIJNTJES; *Groningen*, C. RIKKERS en M. GAASBEEK; *Hoogezand*, F. M. DIKEMA; *Loppersum*, H. J. KUIPER; *Nieuwolda*, R. P. VAN CALCAR; *Noordbroek*, W. B. TEDINGA; *Pekela*, J. T. FELDBRUGGE; *Sappemeer*, Wed. S. SCHELTENS; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Uithuizen*, J. SCHUURMAN NIEVEEN; *Veendam*, S. SAVENIJE; te *Winschoten*, G. WASMAN, en in de bekende Dépôts in de andere Steden.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.